ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता सप्तमं काण्डं

Note: Please refer to the book,TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Contents

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमं काण्डं 4	
7.1 सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रक्नः अश्वमेधगतमन्त्राणामभिधानं	4
7.1.1 Appendix	29
7.2 सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – षड् रात्राद्यानां निरूप्णं	30
7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूप्णं	53
7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः – सत्रकर्मनिरूणं	76
7.4.1 Appendix	104
7.5 स्रातमकाएँडे एञ्चमः एञ्चः – स्रविञेषाभिधानं	105

Version Notes

1st Version Number 0.0 dated 31 November 2019

2nd and Current Version Number 1.0 dated 31st March 2020

- 1. This Version replaces earlier version "0.0" dated 31st Nov 2019.
- 2. We have made general corrections in this version.

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमं काण्डं

7.1 सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः अश्वमेधगतमन्त्राणामभिधानं

ा प्रजननं ज्योतिरिग्नि—र्देवतानां ज्योतिर्विराट् छन्दसां ज्योतिर्विराड्
वाचोऽग्नौ सं तिष्ठते विराजमभि संपद्यते तस्मात् तज्ज्योतिरुच्यते
द्वौ स्तोमौ प्रातस्सवनं वहतो यथा प्राणश्चाऽपानश्च द्वौ माद्ध्यंदिन्
सवनं यथा चक्षुश्च श्रोत्रं च द्वौ तृतीयसवनं यथा वाक् च प्रतिष्ठा
च पुरुषसंमितो वा एष यज्ञोऽस्थूरि — [ ] 1

TS 7.1.1.2

र्यं कामं कामयते तमेतेनाभ्यञ्चते सर्व ह्यास्थूरिणाऽभ्यञ्चते । जिन्छोमेन वै प्रजापतिः प्रजा असृजत ता अग्निष्टोमेनैव । पर्यगृह्णात् तासां परिगृहीताना मश्चतरोऽत्यप्रवत । । । । । । । तस्यानुहायरेत आऽदत्त तद् गर्दभे न्यमार्ट् तस्माद् गर्दभो द्विरेता

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

अथो आहुर्वडबायां न्यमार्डिति तस्माद्-वडबा द्विरेता अथो आहुरोषधीषु - [ ] 2

तस्माद्-यमौ जायेते तस्मादश्वतरो न प्र जायत आत्तरेता हि तस्माद् बर्.हिष्यनवक्लृप्तः सर्ववेदसे वा सहस्रे वाऽव क्लृप्तोऽति ह्यप्रवत य एवं विद्वानिग्निष्टोमेन यजते प्राजाताः प्रजा जनयति परि प्रजाता गृह्णाति तस्मादाहर्ज्येष्ठयज्ञ इति – [] 3

TS 7.1.1.4

प्रजापतिर्वाव ज्येष्ठः स होतेनाग्रेऽयजत प्रजापतिरकामयत प्र जायेयेति स मुखतस्त्रिवृतं निरमिमीत तमग्निर्देवता ऽन्वसृज्यत गायत्री छन्दो रथन्तर एसाम ब्राह्मणो मनुष्याणामजः पशूनां तस्मात् ते मुख्या मुखतो ह्यसृज्यन्तोरसो बाहुभ्यां पञ्चदशं निरमिमीत तिमिन्द्रो देवताऽन्वसृज्यत त्रिष्टुप् छन्दो बृहथ् – [] 4

TS 7.1.1.5 साम राजन्यों मनुष्याणामविः पशूनां तस्मात् ते वीर्यावन्तो वीर्याद्ध्यसृज्यन्त मद्ध्यतः सप्तदशं निरमिमीत तं विश्वे देवा देवता अन्वसृज्यन्त जगती छन्दो वै रूप ए साम वैश्यो मनुष्याणां गावः पशूनां तस्मात् त आद्यां अन्नधानाद्ध्य सृज्यन्त तस्माद्-भूया एंसो उन्येभ्यो भूयिष्ठा हि देवता अन्वसृज्यन्त पत्त एकवि ए शं निरमिमीत तमनुष्टुप् छन्दो - [] 5 TS 7.1.1.6 उन्वसृज्यत वैगुज् साम शूद्रो मनुष्याणामश्वः पशूनां तस्मात् तौ भूतसं क्रामिणावश्वश्च शूद्रश्च तस्माच्छूद्रो यज्ञेऽनवक्लृप्तो न हि देवता अन्वसृज्यत तस्मात् पादावुपं जीवतः पत्तो ह्यसृज्येतां प्राणा वै त्रिवृदद्र्धमासाः पञ्चद्रशः प्रजापतिः सप्तदशस्त्रयं इमे लोका असावादित्य एकवि एश एतस्मिन् वा एते श्रिता एतस्मिन् प्रतिष्ठिता () य एवं वैदैतस्मिन्नेव श्रयत एतस्मिन् प्रति तिष्ठति ॥ 6 (अस्थूरि – रोषधीषु – ज्येष्ठयज्ञ इति – बृह – दनुष्टुप् छन्दः – प्रतिष्ठिता – नवं च) (A1)

TS 7.1.2.1 प्रातस्सवने वै गायत्रेण छन्दसा त्रिवृते स्तोमाय ज्योतिर्दधदेति त्रिवृता ब्रह्मवर्चसेन पञ्चदशाय ज्योतिर्दधदेति पञ्चदशेनौजसा वीर्येण सप्तदशाय ज्योतिर्दधदेति सप्तदशेन प्राजापत्येन प्रजननेनैकविङ्शाय ज्योतिर्दधदेति स्तोम एव तथ् स्तोमाय ज्योतिर्दधदेत्यथो स्तोम एव स्तोममभि प्र णयति यावन्तो वै स्तोमास्तावन्तः कामास्तावन्तो लोका () –स्तावन्ति ज्योती ७ष्येतावत एव स्तोमानेतावतः कामानेतावतो लोकानेतावन्ति ज्योती ७ ष्यव रुन्धे ॥ **७** (तावन्तो लोका – स्त्रयोदश च) (A2) TS 7.1.3.1 ब्रह्मवादिनो वदन्ति स त्वै यजेत योऽग्निष्टोमेन यजमानोऽथ सर्वस्तोमेन यजेतेति यस्य त्रिवृतमन्तर्यन्ति प्राणा - स्तस्यान्तर्यन्ति प्राणेषु मेऽप्यसदिति खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यस्य पञ्चदशमन्तर्यन्ति वीर्यं तस्यान्तर्यन्ति वीर्ये मेऽप्यसदिति खलु वै

यज्ञेन यजमानो यजते यस्य सप्तदश-मन्तर्यन्ति - [] 8

TS 7.1.3.2

पूजां तस्यान्तर्यन्ति प्रजायां मेऽप्यसदिति खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यस्यैकविङ्शमन्तर्यन्ति प्रतिष्ठां तस्यान्तर्यन्ति प्रतिष्ठायां मेऽप्यसदिति खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यस्य निर्मेऽप्यसदिति खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यस्य निर्मेऽप्यस्तर्वे तस्य नक्षित्रियां च विराजमन्तर्यन्त्यृतुषु मेऽप्यसन्नक्षित्रियायां च विराजीति – [] 9

TS 7.1.3.3

खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यस्य त्रयस्त्रिङ्शमन्तर्यन्ति विवास्तस्यान्तर्यन्ति देवतास्त मेऽप्यसदिति खलु वै यज्ञेन यजमानो यजते यो वै स्तोमानामवमं परमतां गच्छन्तं वेद परमतामेव गच्छिति विवृद्धै स्तोमानामवमस्त्रवृत् परमो य एवं वेद परमतामेव गच्छिति । 10

। । (सप्तदशमन्तर्यन्ति – विराजीति – चतुश्चत्वारिङ्शच्च) (A3) – ––

TS 7.1.4.1

अङ्गिरसो वै सत्रमासत ते सुवर्गं लोकमायन् तेषा एं हिविष्मा ७ श्र । । । । हिविष्कृच्चा ऽहीयेतां तावकामयेता ए सुवर्गं लोकमियावेति तावेतं

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

द्विरात्रमपश्यतां तमाऽहरतां तेनायजेतां ततो वै तौ सुवर्गं लोकमैतां य एवं विद्वान् द्विरात्रेण यजते सुवर्गमेव लोकमेति तावैतां पूर्वेणाह्ना ऽगच्छतामुत्तरेणा – [ ] 11

TS 7.1.4.2

-भिप्लवः पूर्वमहर्भवित गित्रिस्तरं ज्योतिष्ठोमोऽग्निष्ठोमः पूर्वमहर्भविति तेज्ञस्तेनाव रुन्धे सर्वस्तोमोऽतिरात्र उत्तर्ण् सर्वस्याऽऽ*प्त्यै सर्वस्याऽवरुद्ध्यै गायत्रं पूर्वेऽहन्थ्साम भवित तेजो वै गायत्री ग

TS 7.1.4.3

नानैवा ऽद्र्धमासयोर्भवतो नानावीर्ये भवतो हविष्मन्निधनं पूर्वमहर्भवति हविष्कृत्रिधन-मुत्तरं प्रतिष्ठित्यै ॥ **13** ' (उत्तरेण – रथन्तरं पूर्वे – ऽन्वे – कविङ्शतिश्च) (A4) TS 7.1.5.1 आपो वा इदमग्रे सलिलमासीत् तस्मिन् प्रजापति-र्वायुर्भूत्वा ऽचरथ् स इमामपञ्यत् तां वराहो भूत्वाऽहरत् तां विश्वकर्मा भूत्वा व्यमार्ट्थ साऽप्रथत सा पृथिव्यभवत् तत् पृथिव्यै पृथिवित्वं तस्यामश्राम्यत् प्रजापतिः स देवानसृजत वसून् रुद्रानादित्यान् ते देवाः प्रजापतिमबुवन् प्रजायामहा इति सोऽब्रवीद् – [] 14 TS 7.1.5.2 -यथाऽहं ँयुष्मा ७स्तपसा ऽसृक्ष्येवं तपसि प्रजनन-मिच्छद्ध्वमिति तेभ्योऽग्निमायतनं प्राऽयच्छदेतेनाऽऽ*यतनेन श्राम्यतेति । । तेऽग्निनाऽऽ*यतनेनाऽ-श्राम्यन् ते संवध्सर एकां गामसृजन्त तां वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदित्येभ्यः प्राऽयच्छन्नेताण् रक्षद्ध्वमिति तां वसवो रुद्रा आदित्या अरक्षन्त सा वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदित्येभ्यः प्राजायत त्रीणि च – [ ] 15

TS 7.1.5.3 शतानि त्रयस्त्रिण्शतं चाथ सैव सहस्रतम्यभवत् ते देवाः प्रजापतिमब्रुवन्थ् सहस्रेण नो याजयेति सोऽग्निष्टोमेन वस्न्नयाजयत् त इमं लोकमजयन् तच्चाददुः स उक्थ्येन रुद्रानयाजयत् तेऽन्तरिक्षमजयन् तच्चाददुः सोऽतिरात्रेणाऽऽ*दित्यानयाजयत् तेऽमुं ँलोकमजयन् तच्चाददु –स्तदन्तरिक्षां – [ ] 16 TS 7.1.5.4 ा ।
।
वैवर्षेत तस्माद्–रुद्रा घातुका अनायतना हि तस्मादाहुः शिथिलं वै . मद्ध्यम-महस्त्रिरात्रस्य वि हि तदवैर्यतेति त्रैष्टुभं मद्ध्यमस्याह आज्यं भवति संँयानानि सूक्तानि श्रण्सिति षोडशिनण् शण्सत्यहो धृत्या अशिथिलंभावाय तस्मात् त्रिरात्रस्याग्निष्टोम एव प्रथममहः स्यादथोक्थ्यो ऽथाऽतिरात्र एषां लोकानां विधृत्यै त्रीणित्रीणि शता-न्यन्चीनाह-मव्यवच्छिन्नानि ददा - [ ] 17 TS 7.1.5.5 -त्येषां लोकानामनु सन्तत्यै दशतं न विच्छिन्द्याद्-विराजं नेद्विच्छिनदानीत्यथ या सहस्रतम्यासीत् तस्यामिन्द्रश्च विष्णुश्च

व्यायच्छेता ए स इन्द्रोऽमन्यतानया वा इदं विष्णुः सहस्रं वक्ष्यत इति तस्यामकल्पेतां द्विभाग इन्द्रस्तृतीये विष्णुस्तद्वा एषाऽभ्यनूच्यत उभा जिंग्यथुरिति तां वा एतामच्छावाक - [ ] 18 TS 7.1.5.6 एव श्रंसत्यथ या सहस्रतमी सा होत्रे देयेति होतारं वा अभ्यतिरिच्यते यदतिरिच्यते होता ऽनाप्तस्याऽऽ*पयिता ऽथाऽ*हुरुन्नेत्रे देयेत्यतिरिक्ता वा एषा सहस्रस्यातिरिक्त उन्नेतर्त्विजामथाऽऽ*हुः सर्वेभ्यः सदस्येभ्यो देयेत्यथाऽऽहरुदा कृत्या सा वशं चरेदित्यथाऽऽ*ह़र्ब्रह्मणे चाग्नीधे च देयेति – [ ] 19 TS 7.1.5.7 द्विभागं ब्रह्मणे तृतीयमग्नीध ऐन्द्रो वै ब्रह्मा वैष्णवोऽग्नीद्यथैव

 (अब्रवी – च्च – तदन्तरिक्षं – ददात्य – च्छावाक – श्च देयेति – -- - , सप्तचत्वारिङ्शच्च) (A5)

TS 7.1.6.1

सोमो वै सहस्रमिवन्द्रत् तिमन्द्रो उन्विवन्द्रत् तौ यमो न्यागच्छत् । तावब्रवीदस्तु मेऽत्राऽपीत्यस्तु ही(3) इत्यब्रूता र स यम एकस्यां वीर्यं पर्यपञ्यदियं वा अस्य सहस्रस्य वीर्यं बिभर्तीति । तावब्रवीदियं ममास्त्वेतद् – युवयोरिति तावब्रूता र सर्वे वा एतदेतस्यां वीर्यं – [] 21

TS 7.1.6.2

परि पश्यामोऽज्ञामा हरामहा इति तस्यामज्ञामाऽहरन्त तामफ्सु पाऽवेशयन्थ् सोमायोदेहीति सा रोहिणी पिङ्गलैकहायनी रूपं कृत्वा त्रयस्त्रिज्ञाता च त्रिभिश्च श्रातैः सहोदैत् तस्माद्-रोहिण्या पिङ्गलयैकहायन्या सोमं क्रीणीयाद्य एवं विद्वान् रोहिण्या पिङ्गलयैकहायन्या सोमं क्रीणाति त्रयस्त्रिज्ञाता चैवास्य त्रिभिश्च – [ ] 22

TS 7.1.6.3 शतैः सोमः क्रीतो भवति सुक्रीतेन यजते तामफ्स् प्रावेशय-। । । त्रिन्द्रायोदेहीति सा रोहिणी लक्ष्मणा पष्ठौही वार्त्रघ्नी रूपं कृत्वा न त्रयस्त्रिण्शता च त्रिभिश्च शतैः सहोदैत् तस्माद् रोहिणीं लक्ष्मणां पष्ठौहीं वार्त्रघ्नीं दद्याद्य एवं विद्वान् रोहिणीं लक्ष्मणां पष्ठौहीं वार्त्रघ्नीं ददाति त्रयस्त्रिण्शच्यैवास्य त्रीणि च शतानि सा दत्ता – [ ] 23 TS 7.1.6.4 भवति तामफ्सु प्रावेशयन् यमायोदेहीति सा जरती मूर्खा तज्जधन्या रूपं कृत्वा त्रयस्त्रिण्ञाता च त्रिभिश्च शतैः सहोदैत् तस्माज्जरतीं मूर्खां तज्जघन्या-मनुस्तरणीं कुर्वीत य एवं विद्वाञ्जरतीं मूर्खां तज्जघन्या-मनुस्तरणीं कुरुते त्रयस्त्रिण्शच्चैवास्य त्रीणि च शतानि साऽम्ष्मिँ ल्लोके भवति वागेव सहस्रतमी तस्मा – [ ] 24 TS 7.1.6.5 । । । द्वरो देयः सा हि वरः सहस्रमस्य सा दत्ता भवति तस्माद् वरो न । । । प्रतिगृह्यः सा हि वरः सहस्रमस्य प्रतिगृहीतं भवतीयं वर इति ्रवादथान्यां ब्रूयादियं ममेति तथाऽस्य तथ् सहस्र–मप्रतिगृहीतं

भवत्युभयतएनी स्यात् तदाहुरन्यत एनी स्याथ् सहस्रं परस्तादेतमिति यैव वरः - [ ] 25 TS 7.1.6.6 कल्याणी रूपसमृद्धा सा स्याथ् सा हि वरः समृद्ध्यै तामुत्तरेणाऽऽ*ग्नीद्धं पर्याणीयाऽऽ*हवनीयस्यान्ते द्रोणकलशमव म्रापयेदा जिम्न कलशं मह्युरुधारा पयस्वत्या त्वा विशन्त्विन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः सा मा सहस्र आ भज प्रजया पशुभिः सह पुनर्मा ऽऽ*विशताद्-रियरिति प्रजयैवैनं पशुभी रय्या स – [ ] 26 TS 7.1.6.7 सहाऽऽ*ग्नीद्धं परेत्य पुरस्तात् प्रतीच्यां तिष्ठन्त्यां जुहुयादुभा जिग्यथुर्न परा जयेथे न परा जिग्ये कतरश्चनैनोः। इन्द्रश्च विष्णो यदपस्पृधेथां त्रेधा सहस्रं वि तदैरयेथामिति, त्रेधाविभक्तं ^{*}वै त्रिरात्रे सहस्रण् साहस्रीमेवैनां करोति । सहस्रस्यैवैनां मात्रां — [ ] 27

TS 7.1.6.8

करोति रूपाणि जुहोति रूपैरेवैना ए समद्धयति तस्या उपोत्थाय वर्णमा जपेदिडे रन्तेऽदिते सरस्वति प्रिये प्रेयसि महि विश्रुत्येतानि ते अध्निये नामानि सुकृतं मा देवेषु ब्रूतादिति देवेभ्य एवैनमा वेदयत्यन्वेनं देवा बुद्ध्यन्ते ॥ 28 (एतदेतस्यां वीर्य – मस्य न त्रिभिश्च – दत्ता – सहस्रतमी तस्मा – देव वरः – सं – मात्रा – मेकान्नचत्वारिङ्शच्च) (A6)

TS 7.1.7.1

सहस्रतम्या वै यजमानः सुवर्गं लोकमेति सैन एं सुवर्गं लोकं गमयति सा मा सुवर्गं लोकं गमयेत्याह सुवर्गमेवैनं लोकं गमयति सा मा ज्योतिष्मन्तं लोकं गमयेत्याह ज्योतिष्मन्तमेवैनं लोकं ा । । । । गमयति सा मा सर्वान् पुण्यां लोकान् गमयेत्याह सर्वानेवैनं पृण्यां ँलोकान् गमयति सा – [] 29

TS 7.1.7.2 ॥ । । । । मा प्रतिष्ठां गमय प्रजया पशुभिः सह पुनर्माऽऽ विशताद्—रियरिति प्रजयैवैनं पशुभी रय्यां प्रति ष्ठापयति प्रजावान् पशुमान् रियमान्

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

TS 7.1.7.3

प्रतिगृह्णाति तां प्रतिगृह्णीयादेकाऽसि न सहस्रमेकां त्वा भूतां प्रतिगृह्णामि न सहस्रमेकां मा भूताऽऽ विश्व मा सहस्रमित्येकामेवैनां भूतां प्रतिगृह्णाति न सहस्र्मं य एवं वेद स्योनाऽसि सुषदा सुशेवा स्योना मा ऽऽविश सुषदा मा ऽऽविश सुशेवा मा ऽऽविश नि] 31

TS 7.1.7.4

-त्याह स्योनैवैन ए सुषदा सुशेवा भूताऽऽ विशित नैन ए हिनस्ति ब्रह्मवादिनो वदन्ति सहस्र ए सहस्रतम्यन्वेती(3) सहस्रतमी ए सहस्रा(3)मिति यत् प्राचीमुथ् सृजेथ् सहस्र ए सहस्रतम्यन्वियात् तथ् सहस्रमप्रज्ञात्र ए सुवर्गं लोकं न प्र जानीयात् प्रतीचीमुथ् स्जिति ता ए सहस्रमनु पर्यावर्तते सा प्रजानती सुवर्गं लोकमेति यजमान () –मभ्युथ् सृजिति क्षिप्रे सहस्रं प्र जायत उत्तमा नीयते प्रथमा देवान् गच्छिति ॥ 32

(लोकान् गमयति सा – ऽविद्वान्थ् – सुशेवा माऽऽ विश्व – यजमानं – द्वादश च) (A7)

TS 7.1.8.1

अत्रिरददादौर्वाय प्रजां पुत्रकामाय स रिरिचानोऽमन्यत निर्वीर्यः
शिथिलो यातयामा स एतं चतूरात्र—मपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत
ततो वै तस्य चत्वारो वीरा आऽजायन्त सुहोता सूद्राता स्वद्ध्वर्युः
सुसभेयो य एवं विद्वा अश्वतूरात्रेण यजत आऽस्य चत्वारो वीरा
जायन्ते सुहोता सूद्राता स्वद्ध्वर्युः सुसभेयो ये चतुर्वि ्शाः
पवमाना ब्रह्मवर्चसं त — [] 33

TS 7.1.8.2

- द्य उद्यन्तः स्तोमाः श्रीः सा उत्रि श्रुद्धादेवं यजमानं चत्वारि वीर्याणि नोपाउनम्न् तेज इन्द्रियं ब्रह्मवर्चस-मन्नाद्यस् स एता श्रुत्रश्चतुष्टोमान्थ् सोमान-पञ्चत् तानाउहरत् तैरयजत् तेज एव प्रथमेना उवारुन्धेन्द्रियं द्वितीयेन ब्रह्मवर्चसं तृतीयेनान्नाद्यं चतुर्थेन् य एवं विद्या श्रुत्रश्चतुष्टोमान्थ् सोमानाहरति तैर्यजते तेज एव () प्रथमेनाव रुन्ध इन्द्रियं द्वितीयेन ब्रह्मवर्चसं तृतीयेनाऽन्नाद्यं चतुर्थेन् प्रथमेनाव रुन्ध इन्द्रियं द्वितीयेन ब्रह्मवर्चसं तृतीयेनाऽन्नाद्यं चतुर्थेन् प्रथमेनाव रुन्ध इन्द्रियं द्वितीयेन ब्रह्मवर्चसं तृतीयेनाऽन्नाद्यं चतुर्थेन्

यामेवात्रिर्. ऋद्धिमाद्ध्नीत् तामेव यजमान ऋद्ध्नोति ॥ 34 (तत्-तेज एवा-ष्टादश च) (A8)

न्य एवं विद्या अधूत्रात्रेणा चित्रा उपसदो भवन्ति प्रावो व पुरोडाशोऽन्नमेवाव रुन्थे उन्नं व पुरोडाशोऽन्नमेवाव रुन्थे उन्नं विद्या अधूत्रात्रेण यजते पुरोडाशोऽन्नमेवाव रुन्थे उन्नं विद्या अधूत्रात्रेण यजते पुरोडाशोऽन्नमेवाव रुन्थे उन्नं व पुरोडाशोऽन्नमेवाव रुन्थे उन्नं विद्या अधूत्रात्रेण यजते ॥ 35

(जमदग्नि – रष्टाचत्वारिङ्शत्) (A9)

TS 7.1.10.1

संवध्सरो वा इदमेक आसीथ् सोऽकामयतर्तून्थ् सृजेयेति स एतं पञ्चरात्रमपञ्चत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै स ऋतूनसृजत य एवं विद्वान् पञ्चरात्रेण यजते प्रैव जायते त ऋतवः सृष्टा न व्यावर्तन्त त एतं पञ्चरात्रमपञ्चन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै ते व्यावर्तन्त [] 36

TS 7.1.10.2 य एवं विद्वान् पञ्चरात्रेण यजते वि पाप्मना भ्रातृव्येणाऽऽ* वर्तते सार्वसेनिः शौचेयोऽकामयत पशुमान्थ् स्यामिति स एतं पञ्चरात्रमाऽहरत् तेनाऽयजत ततो वै स सहस्रं पशून् प्राऽऽ*प्नोद्य एवं विद्वान् पञ्चरात्रेण यजते प्र सहस्रं पशूनाप्नोति बबरः प्रावाहणि-रकामयत वाचः प्रवदिता स्यामिति स एतं पञ्चरात्रमा - [ ] 37 TS 7.1.10.3 ऽहरत् तेनायजत ततो वै स वाचः प्रविदताऽभवद्य एवं विद्वान् पञ्चरात्रेण यजते प्रवदितैव वाचो भवत्यथो एनं वाचस्पति-। ॥ रित्याहुरनाप्त-श्चतूरात्रोऽतिरिक्तः षड्-रात्रोऽथ वा एष संप्रति यूज्ञो यत् पञ्चरात्रो य एवं विद्वान् पञ्चरात्रेण यजते संप्रत्येव यज्ञेन यजते पञ्चरात्रो भवति पञ्च वा ऋतवः सँवथ्सर – [ ] 38 TS 7.1.10.4 मृतुष्वेव सँवथ्सरे प्रति तिष्ठत्यथो पञ्चाक्षरा पङ्किः पाङ्को यज्ञो यज्ञमेवाव रुन्धे त्रिवृदग्निष्टोमो भवति तेज एवाव रुन्धे

पञ्चदशो भवतीन्द्रियमेवाव रुन्धे सप्तदशो भवत्यन्नाद्यस्या-वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायते पञ्चिव र्शो ऽग्निष्टोमो भवति प्रजापतेराप्त्यै महाव्रतवा-नन्नाद्यस्या-वरुद्ध्यै विश्वजिथ् सर्वपृष्ठो-ऽतिरान्नो भवति सर्वस्याभिजित्यै () ॥ 39 (ते व्यावर्तन्त – प्रवदिता स्यामिति स एतं पञ्चरात्रमा – । सँवथ्सरो– भिजित्यै) (A10) <u>TS 7.1.11.1</u> देवस्यत्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यामा दद इमामगृभ्णन् रञ्चामृतस्य पूर्व आयुषि विदथेषु कव्या । तया देवाः सुतमा बभूवुर् ऋतस्य सामन्थ्-सरमारपन्ती ॥ अभिधा असि भुवनमसि यन्ताऽसि धर्ताऽसि सोऽग्निं वैश्वानरङ् ।

सप्रथसं गच्छ स्वाहाकृतः पृथिव्यां यन्ता राड् यन्ताऽसि यमनो ्रा । । धर्ताऽसि धरुणः () कृष्यै त्वा क्षेमाय त्वा रय्यै त्वा पोषाय त्वा पृथिव्यै त्वा उन्तरिक्षाय त्वा दिवे त्वा सते त्वाऽसते त्वाद्भ्यस्त्वौ-षधीभ्यस्त्वा विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यः ॥ 40

(धरुणः – पञ्चंविङ्शतिश्च) (A11)

TS 7.1.12.1

विभूर्मात्रा प्रभूः पित्राश्चीऽसि हयोऽस्यत्योऽसि नरोऽस्यर्वाऽसि सिप्तिरसि वाज्यसि वृषीऽसि नृमणी असि ययुर्नामास्यादित्यानां पत्वान्विह्यग्नये स्वाहा स्वाहेन्द्राग्निभ्या स्वाहा प्रजापतये स्वाहा विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहा सर्वाभ्यो देवेताभ्य इह धृतिः स्वाहेह विधृतिः स्वाहेह रन्तिः स्वाहे () –ह रमितिः स्वाहा भूरसि भुवे त्वा भवायत् त्वा भविष्यते त्वा विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यो देवा आशापाला एतं देवेभ्योऽश्वं मेधाय प्रोक्षितं गोपायत ॥ 41

(रन्तिः स्वाहा – द्वावि*्*शतिश्च) (A12)

TS 7.1.13.1

TS 7.1.14.1 ा । । अग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहा वायवे स्वाहा ऽपां मोदाय स्वाहा सवित्रे स्वाहा सरस्वत्यै स्वाहे-न्द्राय स्वाहा बृहस्पतये स्वाहा मित्राय स्वाहा वरुणाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 43 (अग्नर्य वायवेऽपां मोदायेन्द्राय त्रयोविङ्शतिः) (A14) TS 7.1.15.1 पृथिव्यै स्वाहा उन्तरिक्षाय स्वाहा दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहा चन्द्रमंसे स्वाहा नक्षेत्रेभ्यः स्वाहा प्राच्यै दिशे स्वाहा दक्षिणायै दिशे स्वाहा प्रतीच्यै दिशे स्वाहो-दींच्यै दिशे स्वाहोद्ध्वीयै दिशे स्वाहा दिग्भ्यः स्वाहा ऽवान्तरदिशाभ्यः स्वाहा समाभ्यः स्वाहा शरद्भ्यः स्वाहा उहोरात्रेभ्यः स्वाहा उद्रधमासेभ्यः स्वाहा मासेभ्यः स्वाहर्तुभ्यः स्वाहां सँवथ्सराय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 44 (पृथिव्यै सूर्याय नक्षत्रेभ्यः प्राच्यै सप्तचत्वारिङ्शत्) (A15) TS 7.1.16.1 अग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहा सवित्रे स्वाहा सरस्वत्यै स्वाहा पूष्णे स्वाहा बृहस्पतये स्वाहा उपां मोदाय स्वाहा वायवे स्वाहा

मित्राय स्वाहा वरुणाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 45 (अग्नये सिवत्रे पूष्णेऽपां मोदाय वायवे त्रयोविङ्शतिः) (A16) TS 7.1.17.1 पृथिव्यै स्वाहा उन्तरिक्षाय स्वाहा दिवे स्वाहा उग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहा सूर्याय स्वाहा चन्द्रमसे स्वाहा उहे स्वाहा रात्रियै स्वाहर्जवे स्वाहा साधवे स्वाहा सुक्षित्यै स्वाहा क्षुधे स्वाहा ऽऽिशतिम्ने स्वाहा रोगाय स्वाहा हिमाय स्वाहा शीताय स्वाहा ऽऽतपाय स्वाहा ऽरण्याय स्वाहा सुवर्गाय स्वाहा लोकाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ **46** (पृथिव्या अग्नयेऽह्रे रात्रियै चतुश्चत्वारिङ्शत्) (A17) TS 7.1.18.1 भुवो देवानां कर्मणाऽपसर्तस्य पथ्याऽसि वसुभि-र्देवेभि-र्देवतया गायत्रेण त्वा छन्दसा युनज्मि वसन्तेन त्वर्तुना हविषा दीक्षयामि रद्रेभि-र्देवेभि-र्देवतया त्रैष्टुभेन त्वा छन्दसा युनज्मि ग्रीष्मेण ा । । । । । । । तर्वर्तुना हिवषा दीक्षया—म्यादित्येभि—र्देवेभि—र्देवतया जागतेन त्वा

छन्दसा युनज्मि वर्.षाभिस्त्वर्तुना हविषा दीक्षयामि विश्वेभि-र्देवेभि-र्देवतया ऽऽनुष्ट्रभेन त्वा छन्दसा युनज्मि - [ ] 47 TS 7.1.18.2 शरदा त्वर्तुना हविषा दीक्षयाम्यङ्गिरोभि-र्देवेभि-र्देवतया पाङ्केन त्वा छन्दसा युनज्मि हेमन्तिशिशिराभ्यां त्वर्तुना हविषा दीक्षयाम्याऽहं दीक्षामरुहमृतस्य पत्नीं गायत्रेण छन्दसा ब्रह्मणा चर्त*्* सत्येऽधा*्* सत्यमृतेऽधां ॥ मही मू षु > सुत्रामाण > - - मिह धृतिः स्वाहेह विधृतिः स्वाहेह रिन्तः स्वाहेह रमितः स्वाहा ॥ ४८ (आनुष्टुभेन त्वा छन्दंसा युनज्म्ये – कान्न पञ्चाशच्चं) (A18) TS 7.1.19.1 ईंकाराय स्वाहें कृताय स्वाहा क्रन्दते स्वाहा ऽवक्रन्दते स्वाहा प्रोथते स्वाहा प्रप्रोथते स्वाहा गन्धाय स्वाहा घ्राताय स्वाहा प्राणाय स्वाहा व्यानाय स्वाहा ऽपानाय स्वाहा सन्दीयमानाय स्वाहा सन्दिताय स्वाहा विचृत्यमानाय स्वाहा विचृत्ताय स्वाहा पलायिष्यमाणाय स्वाहा पलायिताय स्वाहोपर स्यते स्वाहोपरताय

स्वाहा निवेक्ष्यते स्वाहा निविशमानाय स्वाहा निविष्टाय स्वाहा निषथ्स्यते स्वाहा निषीदते स्वाहा निषण्णाय स्वाहा – [] 49 TS 7.1.19.2 ऽऽसिष्यते स्वाहा ऽऽसीनाय स्वाहा ऽऽसिताय स्वाहा निपथ्स्यते स्वाहा निपद्यमानाय स्वाहा निपन्नाय स्वाहा शयिष्यते स्वाहा शयानाय स्वाहा शयिताय स्वाहा संमीलिष्यते स्वाहा संमीलते स्वाहा संमीलिताय स्वाहा स्वपस्यते स्वाहा स्वपते स्वाहा सुप्ताय ॥ ॥ । । । । स्वाहा प्रभोथ्स्यते स्वाहा प्रबुद्ध्यमानाय स्वाहा प्रबुद्धाय स्वाहा जागरिष्यते स्वाहा जाग्रते स्वाहा जागरिताय स्वाहा शुश्रूषमाणाय । । स्वाहा शृण्वते स्वाहा श्रुताय स्वाहा वीक्षिष्यते स्वाहा – [ ] **50** TS 7.1.19.3 वीक्षमाणाय स्वाहा वीक्षिताय स्वाहा संश्हास्यते स्वाहा संजिहानाय स्वाहो – ज्जिहानाय स्वाहा विवर्ध्स्यते स्वाहा विवर्तमानाय स्वाहा विवृत्ताय स्वाहो-त्थास्यते स्वाहोत्तिष्ठते स्वाहोत्थिताय स्वाहा विधविष्यते स्वाहा विधून्वानाय स्वाहा विधूताय स्वाहो – त्क्र ७ स्यते स्वाहोत्क्रामते स्वाहोत्क्रान्ताय स्वाहा चङ्क्रमिष्यते स्वाहा

चङ्क्रम्यमाणाय स्वाहा चङ्क्रमिताय स्वाहा कण्डूयिष्यते स्वाहा कण्डूयमानाय स्वाहा कण्डूयिताय स्वाहा निकषिष्यते स्वाहा निकषमाणाय स्वाहा () निकषिताय स्वाहा यदत्ति तस्मै स्वाहा यत् पिबति तस्मै स्वाहा यन्मेहति तस्मै स्वाहा यच्छकृत् करोति तस्मै स्वाहा रेतसे स्वाहा प्रजाभ्यः स्वाहा प्रजननाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 51 , (निषण्णाय स्वाहा – वीक्षिष्यते स्वाहा – निकषमाणाय स्वाहा – सप्तविर्शातिश्च) (A19) TS 7.1.20.1 अग्नये स्वाहां वायवे स्वाहा सूर्यीय स्वाह-र्तमस्यृतस्यर्तमसि सत्यमिस सत्यस्य सत्यमस्यृतस्य पन्था असि देवानां छायाऽमृतस्य नाम तथ् सत्यं यत् त्वं प्रजापतिरस्यधि यदस्मिन् वाजिनीव शुभः स्पर्छन्ते दिवः सूर्येण विशोऽपो वृणानः पवते कव्यन् पशुं न गोपा इर्यः परिज्मा ॥ 52 (अग्नये वायवे सूर्याया – ऽष्टाचत्वारिङ्शत्) (A20)

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रइनः

 Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams:

 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।</t

First and Last Padam of First Prasnam of 7th Kandam । । (प्रजननं – परिज्मा)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

समाप्तः॥

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

7.1.1 Appendix 7.1.18.2 — महीमूषु > स्त्रामाण > महीमूषु मातरण् सुव्रतानामृतस्य पत्नीमवसे हुवेम । तुविक्षत्रामजरन्तीमुरूचीण् सुशर्माणमदितिण् सुप्रणीतिं ॥ सुत्रामाणं पृथिवीं द्यामनेहसण् सुशर्माण मदितिण् सुप्रणीतिं । दैवीं नावणं स्वरित्रामनागसमस्रवन्तीमा रुहेमा स्वस्तये ॥ (Appearing in T.S.1.5.11.5)

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

7.2 सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – षड् रात्राद्यानां निरूपणं

TS 7.2.1.1

साद्ध्या वै देवाः सुवर्गकामा एत्र एषड् - रात्रमपञ्चन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै ते सुवर्गं लोकमायन्. य एवं विद्वार् सः षड् - रात्रमासते सुवर्गमेव लोकं यन्ति देवसत्रं वै षड् - रात्रः प्रत्यक्ष होतानि पृष्ठानि य एवं विद्वार् सः षड् - रात्रमासते साक्षादेव देवता अभ्यारोहन्ति षड् - रात्रो भवति षड् वा ऋतवः षट् पृष्ठानि - [ ] 1

TS 7.2.1.2

पृष्ठैरेवर्तून-न्वारोहन्त्यृतुभिः सँवध्सरं ते सँवध्सर एव प्रति तिष्ठन्ति । बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथंतरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो । अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव । सुवर्गं लोकं यन्ति त्रिवृदग्निष्टोमो भवति तेज एवाव रुन्धते । पञ्चद्रशो भवतीन्द्रियमेवाव रुन्धते सप्तद्शो [ ] 2

TS 7.2.1.3 भव-त्यन्नाद्यस्या-वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायन्त एकवि एशो भवति प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽत्मन् दधते त्रिणवो भवति विजित्यै त्रयस्त्रि एशो भवति प्रतिष्ठित्यै सदोहविर्द्धानिन एतेन षड्-रात्रेण यजेरन्नाश्वत्थी हविर्द्धानं चाऽऽ*ग्नीद्धं च भवतस्तब्धि स्वग्यं चक्रीवती भवतः सुवर्गस्य लोकस्य समष्ट्या उलूखलबुद्ध्नो यूपो भवति प्रतिष्ठित्यै प्राञ्चो यान्ति प्राङिव हि सुवर्गो - [] 3 TS 7.2.1.4 लोकः सरस्वत्या यान्त्येष वै देवयानः पन्थास्त-मेवा-न्वारोहन्त्याक्रोशन्तो यान्त्यवर्ति-मेवान्यस्मिन् प्रतिषज्य प्रतिष्ठां गच्छन्ति यदा दश शतं कुर्वन्त्यथैक-मृत्थान ुर्शतायुः पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठन्ति यदा शत्र सहस्रं ्रवन्त्यथैक-मृत्थानं सहस्रसंमितो वा असौ लोकोऽमुमेव लोकमभि जयन्ति यदै () –षां प्रमीयेत यदा वा जीयेरन्नथैक– मुत्थानं तब्धि तीर्थं ॥ 4 (पृष्ठानि–सप्तदशः–सुवर्गो–जयन्ति यदै – कादश च) (A1)

TS 7.2.2.1

कुसुरुबिन्द औद्दालिकरकामयत पशुमान्थ् स्यामिति स एत्ण् सप्तरात्रमाऽहरत् तेनायजत् तेन् वै स यावन्तो ग्राम्याः पश्वस्तानवा—रुन्ध् य एवं विद्वान्थ् सप्तरात्रेण यजते यावन्त एव ग्राम्याः पश्वस्तानेवाव रुन्धे सप्तरात्रो भवति सप्त ग्राम्याः पश्वः सप्ताऽऽ*रण्याः सप्त छन्दां — स्युभयस्या—वरुद्ध्यै । निवृदिग्निष्टोमो भवति तेज — [] 5

TS 7.2.2.2

एवाव रुन्धे पञ्चद्रशो भवतीन्द्रियमेवाव रुन्धे सप्तद्रशो भवत्यन्नाद्यस्या वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायत एकवि ्शो भवति प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽ*त्मन् धत्ते त्रिणवो भवति विजित्यै पञ्चिव ्शो – ऽग्निष्टोमो भवति प्रजापतेराप्त्यै महाव्रतवा – नन्नाद्यस्या वरुद्ध्यै विश्वजिथ् सर्वपृष्ठो ऽतिरात्रो भवति सर्वस्याभिजित्यै यत् प्रत्यक्षं पूर्वेष्वहस्सु पृष्ठान्युपेयुः प्रत्यक्षं –[] 6

TS 7.2.2.3 ्राचिश्वजिति यथा दुग्धा-मुपसीदत्येवमुत्तम-महः स्यान्नैकरात्रश्चन स्याद् बृहद्-रथन्तरे पूर्वेष्वहस्सूप यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव न यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्ति यत् प्रत्यक्षं विश्वजिति पृष्ठान्युपयन्ति यथा प्रतां दुहे तादृगेव तत् ॥ 7 (तेज – उपेयुः प्रत्यक्षं – द्विचत्वारिङ्शच्च) (A2) TS 7.2.3.1 बृहस्पतिरकामयत ब्रह्मवर्चसी स्यामिति स एत-मष्टरात्र-मपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै स ब्रह्मवर्चस्यभवद्य एवं विद्वानष्टरात्रेण यजते ब्रह्मवर्चस्येव भवत्यष्टरात्रो भवत्यष्टाक्षरा गायत्री गायत्री वै दिशश्चतस्रो ऽवान्तरदिशा दिग्भ्य एव । ब्रह्मवर्चसमव रुन्धे-[] 8 TS 7.2.3.2 त्रिवृदग्निष्टोमो भवति तेज एवाव रुन्धे पञ्चदशो भवतीन्द्रियमेवाव रुन्धे सप्तद्शो भवत्यन्नाद्यस्या–वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायत

TS 7.2.4.1

प्रजापतिः प्रजा असृजत ताः सृष्टाः क्षुधं न्यायन्थ्स एतं नवरात्रमपञ्चत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै प्रजाभ्योऽकल्पत यर्.हि प्रजाः क्षुधं निगच्छेयुस्तर्.हि नवरात्रेण यजेतेमे हि वा एतासां लोका अक्लृप्ता अथैताः क्षुधं नि गच्छन्तीमानेवाऽऽ*भ्यो लोकान् कल्पयित तान् कल्पमानान् प्रजाभ्योऽनु कल्पते कल्पन्ते – [ ] 10

TS 7.2.4.2

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

ज्ञाताः स्तोमा भवन्तीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरेष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्ति ज्ञात्रं प्रजानां—[] 11

TS 7.2.4.3

गच्छित नवरात्रो भवत्यभिपूर्वमेवाऽस्मिन् तेजो दधाति यो ज्योगामयावी स्याथ् स नवरात्रेण यजेत प्राणा हि वा एतस्या धृता अथैतस्य विचानि प्राणानेवास्मिन् दाधारोत यदीतासुर्भवित जीवत्येव ॥ 12 (कल्पन्ते-प्रजनां - त्रयस्त्रिप्राच्च) (A4)

TS 7.2.5.1

प्रजापितिरकामयत प्र जायेयेति स एतं दशहोतारमपश्यत् तमजुहोत्
तेन दशरात्रमसृजत् तेन दशरात्रेण प्रा जायत दशरात्राय दीक्षिष्यमाणो
दशहोतारं जुहुयाद्—दशहोत्रैव दशरात्र ए सृजते तेन दशरात्रेण
प्र जायते वैराजो वा एष यूजो यद्दशरात्रो य एवं विद्वान्—दशरात्रेण
यजते विराजमेव गच्छिति प्राजापत्यो वा एष यूजो
यद्—दशरात्रो—[] 13

TS 7.2.5.2

य एवं विद्वान् – दशरात्रेण यजते प्रैव जायत इन्द्रो वै सदृङ्

वेवताभिरासीथ् स न व्यावृतमगच्छथ् स प्रजापितमुपाधावत् तस्मा

एतं दशरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सोऽन्याभि –

र्वेवताभि – व्यावृतमगच्छद्य एवं विद्वान् दशरात्रेण यजते व्यावृतमेव

पाप्मना भ्रातृव्येण गच्छति त्रिककुद्वा – [ ] 14

TS 7.2.5.3

एष यज्ञो यद्-दश्गात्रः ककुत् पञ्चदशः ककुदेकविश्शः ककुत् नित्रम्यस्त्रश्रां य एवं विद्वान् दश्गात्रेण यजते त्रिककुदेव समानानां भवित यजमानः पञ्चदशो यजमान एकविश्शो यजमानस्त्रयस्त्रिश्शः पुर इत्रग् अभिचर्यमाणो दश्गत्रेण यजेत देवपुग एव पर्यूहते तस्य न कुत्रश्चनोपाव्याधो भवित नैनमभिचरन्थ् स्तृणुते देवासुगः संयत्ता आसन् ते देवा एता – [ ] 15

TS 7.2.5.4

देवपुरा अपश्यन् यद्—दशरात्रस्ताः पर्योहन्त तेषां न कुतश्चनोपाव्याधो प्रभवत् ततो देवा अभवन् पराऽसुरा यो भ्रातृव्यवान्थ् स्याथ् स

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

दशरात्रेण यजेत देवपुरा एव पर्यूहते तस्य न कुतश्चनोपाव्याधो । । ॥ । भवति भवत्यात्मना पराऽस्य भ्रातृव्यो भवति स्तोमः । । स्तोमस्योपस्तिर्भवति भ्रातृव्यमेवोपस्तिं कुरुते जामि वा – [] 16 TS 7.2.5.5 एतत् कुर्वन्ति यज्ज्याया एस स्तोममुपेत्य कनीया एसमुपयन्ति । ॥ । यदग्निष्टो-मसामान्यवस्ताच्च परस्ताच्च भवन्त्यजामित्वाय त्रिवृदग्निष्टोमो अग्निष्टुदाग्नेयीषु भवति तेज एवाव रुन्धे पञ्चदश उक्थ्य ऐन्द्रीष्विन्द्रियमेवाव रुन्धे त्रिवृदग्निष्टोमो वैश्वदेवीषु पुष्टिमेवाव रुन्धे सप्तद्शोऽग्निष्टोमः प्राजापत्यासु तीव्रसोमो ऽन्नाद्यस्या–वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायत – [ ] 17 **TS 7.2.5.6** एकवि ्श उक्थ्यः सौरीषु प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽ*त्मन् धत्ते ॥ । । । । । । सप्तदशोऽग्निष्टोमः प्राजापत्यासूपहव्य उपहवमेव गच्छति त्रिणवाविग्निष्टोमाविभित ऐन्द्रीषु विजित्यै त्रयस्त्रिण्श उक्थ्यो वैश्वदेवीषु प्रतिष्ठित्यै विश्वजिथ् सर्वपृष्ठोऽतिरात्रो भवति

सर्वस्याभिजित्यै ॥ 18

TS 7.2.6.1

TS 7.2.6.2

-दार्तवा उच्यन्ते य एवं विद्वार्स एकादशग्त्रमासते प्रजामेव

मृजन्ते प्रजामव रुन्धते प्रजां विन्दन्ते प्रजावन्तो भवन्ति

ज्योतिरतिग्रत्रो भवित ज्योतिरेव पुरस्ताद्-दधते सुवर्गस्य लोकस्या
गुख्यात्यै पृष्ठ्यः षड्हो भवित षड् वा ऋतवः षट् पृष्ठानि

पृष्ठैरेवर्तून-न्वारोहन्त्यृतुभिः संवथ्सरं ते संवथ्सर एव प्रति तिष्ठन्ति

चतुर्विर्शो भवित चतुर्विर्शत्यक्षरा गायत्री - [ ] 20

TS 7.2.6.3 गायत्रं ब्रह्मवर्चसं गायत्रियामेव ब्रह्मवर्चसे प्रति तिष्ठन्ति चतुश्चत्वारि ्शो भवति चतुंष्चत्वारि ्शदक्षरा त्रिष्टु गिन्द्रियं त्रिष्टु प् त्रिष्टुभ्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठन्त्यष्टाचत्वारि*्*शो भवत्यष्टाचत्वारि*्*शदक्षरा जगती जागताः पशवो जगत्यामेव पशुषु प्रति तिष्ठन्त्ये-कादशरात्रो भवति पञ्च वा ऋतवं आर्तवाः पञ्चर्तुष्वेवाऽऽ*र्तवेषु सँवथ्सरे प्रतिष्ठाय प्रजामव रुन्धते ऽतिरात्रावभितो भवतः प्रजायै परिगृहीत्यै ॥ 21 (तस्माद् – गायत्र्ये – कान्नपञ्चाशच्च) (A6) TS 7.2.7.1 ऐन्द्रवायवाग्रान् गृह्णीयाद्यः कामयेत यथा पूर्वं प्रजाः कल्पेरन्निति यज्ञस्य वै क्लृप्तिमनु प्रजाः कल्पन्ते यज्ञस्या-क्लृप्तिमनु न कल्पन्ते यथा पूर्वमेव प्रजाः कल्पयति न ज्याया एसं कनीयानति क्रामत्यैन्द्रवायवाग्रान् गृह्णीयादामयाविनः प्राणेन वा एष व्यृद्ध्यते यस्याऽऽ∗मयति प्राण ऐन्द्रवायवः प्राणेनैवैन ज् समद्र्धयति ॥ ॥ । मैत्रावरुणाग्रान् गृह्णीरन् येषां दीक्षितानां प्रमीयेत-[] 22

TS 7.2.7.2

प्राणापानाभ्यां वा एते व्यृद्ध्यन्ते येषां दीक्षितानां प्रमीयते प्राणापानौ

मित्रावरुणौ प्राणापानावेव मुखतः परि हरन्त आश्विनाग्रान् गृह्णीता

ऽऽ*नुजावरोऽश्विनौ वै देवानामानुजावरौ पश्चेवाग्रं पर्यता—मश्विनावेतस्य

देवता य आनुजावर—स्तावेवैनमग्रं परि णयतः शुक्राग्रान् गृह्णीत गृतश्रीः
प्रतिष्ठाकामोऽसौ वा आदित्यः शुक्र एषोऽन्तोऽन्तं मनुष्यः — [ ] 23

TS 7.2.7.3

श्रियै गत्वा नि वर्तते उन्तादेवाउन्तमा रभते न ततः पापीयान् । भवित मन्थ्यग्रान् गृह्णीता-भिचर-न्नार्तपात्रं वा एतद्-यन्-मन्थिपात्रं । मृत्युनैवैनं ग्राहयित ताजगार्तिमार्च्छत्या-ग्रयणाग्रान् गृह्णीत यस्य पिता पितामहः पुण्यः स्यादथ तन्न प्राप्नुयाद्-वाचा वा एष इन्द्रियेण । व्यद्ध्यते यस्य पिता पितामहः पुण्यो – [ ] 24

TS 7.2.7.4

भवत्यथ तन्न प्राप्नोत्युर इवैतद् -यज्ञस्य वागिव यदाग्रयणो । ॥

वाचैवैनमिन्द्रियेण समद्र्धयित न ततः पापीयान् भवत्युक्थ्याग्रान्

गृह्णीताभिचर्यमाणः सर्वेषां वा एतत् पात्राणामिन्द्रियं यदुक्थ्यपात्र ए

सर्वेणैवैनमिन्द्रियेणाति प्रयुङ्के सरस्वत्यभि नो नेषि वस्य इति पुरोह्नचं कुर्याद्-वाग्वै - [] 25

TS 7.2.7.5

सरस्वती वाचैवैनमित प्रयुद्धे मा त्वत् क्षेत्राण्यरणानि गुन्मेत्याह

मृत्योर्वे क्षेत्राण्यरणानि तेनैव मृत्योः क्षेत्राणि न गच्छित पूर्णान्

ग्रहान् गृह्णीयादामयाविनः प्राणान् वा एतस्य शुगृच्छिति यस्या

ऽऽ*मयित प्राणा ग्रहाः प्राणानेवास्य शुचो मुञ्चत्युत यदीतासुर्भविति

जीवत्येव पूर्णान् ग्रहान् () गृह्णीयाद्-यर्.हि पूर्जन्यो न वर्.षेत्

प्राणान् वा एतर्.हि पूजानाण् शुगृच्छिति यर्.हि पूर्जन्यो न वर्.षेत्

प्राणा ग्रहाः प्राणानेव प्रजानाण् शुचो मुञ्चित ताजक्

ग वर्.षित ॥ यत्राने प्रजानाण् शुचो मुञ्चित ताजक्

ग वर्.षित ॥ यत्राने प्रजानाण् शुचो मुञ्चित ताजक्

ग वर्.षित ॥ यत्राने ॥ य

(प्रमीयेत – मनुष्य – ऋदध्यते यस्य पिता पितामहः पुण्यो-वाग्वा-एव पूर्णान् ग्रहान्-पञ्चविङ्शतिश्च) (A7)

TS 7.2.8.1

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

TS 7.2.8.2

TS 7.2.8.3

TS 7.2.8.4 शुक्रो यथ् सप्तमेऽहञ्छुक्रो गृह्यते स्व एवैनमायतने गृह्णात्यथो । । ॥ । स्वमेव छन्दोऽनु पर्यावर्तन्ते वाग्वा आग्रयणो वागष्टममह-स्तस्मादष्टमेऽहन्नाग्रयणो गृह्यते स्व एवैनमायतने गृह्णाति प्राणो वा ऐन्द्रवायवः प्राणो नवम–महस्तस्मान्नवमे ऽहन्नैन्द्रवायवो गृह्यते स्व एवैनमायतने गृह्णात्येत — [ ] 30 TS 7.2.8.5 ्रा _द्वै तृतीयं यज्ञमापद्-यच्छन्दा ७स्याप्नोति यदैन्द्रवायवः श्वो गृह्यते यत्रैव यज्ञमदृशन् तत एवैनं पुनः प्रयुङ्के उथो स्वमेव छन्दोऽनु पर्यावर्तन्ते पथो वा एतेऽद्ध्यपथेन यन्ति येऽन्येनैन्द्रवायवात् प्रतिपद्यन्तेऽन्तः खलु वा एष यज्ञस्य यद्–दशम–महर्दशमे ्र ऽहन्नैन्द्रवायवो गृह्यते यज्ञस्यै-[] 31 TS 7.2.8.6 -वान्तं गत्वा ऽपथात् पन्थामपि यन्त्यथो यथा वहीयसा प्रतिसारं ्र वहन्ति तादृगेव तच्छन्दा ७स्यन्योऽन्यस्य लोकमभ्यद्ध्यायन् तान्येतेनैव देवा व्यवाहयन्नैन्द्रवायवस्य वा

एतदायतनं यच्चतुर्थमहस्तस्मि-न्नाग्रयणो गृह्यते तस्मादाग्रयणस्या ऽऽ*यतने नवमेऽहन्नैन्द्रवायवो गृह्यते शुक्रस्य वा एतदायतनं ँयत् पञ्चम - [ ] **32** TS 7.2.8.7 -महस्तस्मिन्नैन्द्रवायवो गृह्यते तस्मादैन्द्रवायवस्याऽऽ*यतने सप्तमेऽहञ्छुक्रो गृह्यत आग्रयणस्य वा एतदायतनं यथ् षष्ठमहस्तस्मिञ्छुक्रो गृह्यते तस्माच्छुक्रस्या ऽऽ*यतनेऽष्टमेऽहन्नाग्रयणो गृह्यते छन्दा ७ स्येव तिद्व वाहयति प्र वस्यसो विवाहमाप्नोति य एवं ं वैदाथो देवताभ्य एव यज्ञे संंविदं दधाति तस्मादिद— मन्योऽन्यस्मै () ददाति ॥ 33 (एतद्वै - पञ्चमेऽहन् - त्रैष्टुभ - एतद् - गृह्यते यज्ञस्य - पञ्चम – मन्यस्मा – एकञ्च) (A8) TS 7.2.9.1 प्रजापतिरकामयत प्र जायेयेति स एतं द्वादशरात्रमपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै स प्राजायत यः कामयेत प्र जायेयेति स द्वादशरात्रेण यजेत प्रैव जायते ब्रह्मवादिनो वदन्त्यग्निष्टोमप्रायणा यज्ञा

अथ कस्मादितग्रनः पूर्वः प्र युज्यत इति चक्षुषी वा एते यज्ञस्य । यदितग्रनौ कनीनिके अग्निष्टोमौ य – [ ] 34

TS 7.2.9.2

-दिग्निष्टोमं पूर्वं प्रयुञ्जीरन् बहिद्धां कनीनिके

दद्ध्युस्तस्मादितग्रतः पूर्वः प्र युज्यते चक्षुषी एव यज्ञे धित्वा

मद्ध्यतः कनीनिके प्रति दधित यो वै गायत्रीं ज्योतिःपक्षां वैद

ज्योतिषा भासा सुवर्गं लोकमेति याविग्निष्टोमौ तौ पक्षौ

येऽन्तरेऽष्टावुक्थ्याः स आत्मैषा वै गायत्री ज्योतिःपक्षा य

एवं वैद ज्योतिषा भासा सुवर्गं लोक – [] 35

नित प्रजापतिर्वा एष द्वादश्चाधा विहितो यद् द्वादश्चात्रो यावतिरात्रो तौ पक्षौ येऽन्तरेऽष्टावुक्थ्याः स आत्मा प्रजापतिर्वावैष सन्थ्सद्ध वै सन्नेण स्पृणोति प्राणा वै सत् प्राणानेव स्पृणोति सर्वासां वा एते प्रजानां प्राणैरासते ये सत्रमासते तस्मात् पृच्छन्ति किमेते सित्रण

प्रजाना प्राणसस्त य स्त्रमास्त तस्मात् पृच्छान्त ।कमृत सात्रण । । । । । इति प्रियः प्रजाना () मुत्थितो भवति य एवं वैद ॥ 36 (अग्निष्टो

मौ यथ् – सुवर्गं लोकं – प्रियः प्रजानां – पञ्च च) (A9)

TS 7.2.10.1 न वा एषोऽन्यतोवैश्वानरः सुवर्गाय लोकाय प्राभवदूद्र्ध्वी ह वा एष आतत आसीत् ते देवा एतं वैश्वानरं पर्योहन्थ् सुवर्गस्य लोकस्य ण प्रभूत्या ऋतवो वा एतेन प्रजापतिमयाजयन् तेष्वाद्ध्नीदिधि तदृद्ध्नोति ह वा ऋत्विक्षु य एवं विद्वान् द्वादशाहेन यजते तेंऽस्मिन्नैच्छन्त स रसमहं वसन्ताय प्रायच्छ – [ ] 37 TS 7.2.10.2 यवं ग्रीष्मायौषधीर्वर्.षाभ्यो व्रीहीञ्छरदे माषतिलौ हेमन्तिशिशाभ्यां तेनेन्द्रं प्रजापतिरयाजयत् ततो वा इन्द्र इन्द्रोऽभवत् तस्मादाहुरानुजावरस्य यज्ञ इति स होतेनाऽग्रेऽयजतैष ह वै कुणपमति यः सत्रे प्रतिगृह्णाति पुरुषकुणपमश्वकुणपं गौर्वा अन्नं ँयेन पात्रेणान्नं बिभ्रति यत् तन्न निर्णेनिजति ततोऽधि – [ ] 38 TS 7.2.10.3 मलं जायत एक एव यजेतैको हि प्रजापतिराद्ध्नींद् द्वादश प्रजापतिर्वावैष एष ह त्वै जायते यस्तपसोऽधि जायते चतुद्धी वा

एतास्तिस्रस्तिस्रो रात्रयो यद् द्वादंशोपसदो याः प्रथमा यज्ञं ताभिः सं भरति या द्वितीया यज्ञं ताभिरा रभते - [ ] 39 TS 7.2.10.4 यास्तृतीयाः पात्राणि ताभिर्निणेनिके याश्चतुर्थीरपि ताभिरात्मानमन्तरतः शुन्धते यो वा अस्य पशुमित माण्सण् सोऽति यः पुरोडाशं मस्तिष्क ए स यः परिवापं पुरीष ए स य आज्यं मज्जान ए स यः सोम स्वेद ्सोऽपि ह वा अस्य शीर्.षण्या निष्पदः प्रति गृह्णाति यो द्वादशाहे प्रतिगृह्णाति तस्माद् द्वादशाहेन () न याज्यं पाप्मनो . व्यावृत्त्यै ॥ **40** (अयच्छ – दिध – रभते – द्वादशाहेन – चत्वारि च) (A10) TS 7.2.11.1 एकस्मै स्वाहा द्वाभ्या स्वाहा त्रिभ्यः स्वाहा चतुर्भ्यः स्वाहा पञ्चभ्यः स्वाहा षड्भ्यः स्वाहा सप्तभ्यः स्वाहा उष्टाभ्यः स्वाहा नवभ्यः स्वाहा दशभ्यः स्वाहै –कादशभ्यः स्वाहा द्वादशभ्यः स्वाहा त्रयोदशभ्यः स्वाहां चतुर्दशभ्यः स्वाहां पञ्चदशभ्यः स्वाहा । षोडशभ्यः स्वाहा सप्तदशभ्यः स्वाहा ऽष्टादशभ्यः स्वाहै—

कान विज्ञात्यै स्वाहा नवविज्ञात्यै स्वाहै – कान चत्वारिज्ञाते स्वाहा नवचत्वारि एशते स्वाहै – कान्न () षष्ट्यै स्वाहा नवषष्ट्यै स्वाहै -कान्नाशीत्यै स्वाहा नवाशीत्यै स्वाहैकान्न शताय स्वाहा श्वाताय स्वाहा द्वाभ्या*⊍* शताभ्या७ स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ **४1** (नवंचत्वारिङ्शते स्वाहै-कान्नैकविङ्शतिश्च) (A11) TS 7.2.12.1 एकस्मै स्वाहा त्रिभ्यः स्वाहा पञ्चभ्यः स्वाहा सप्तभ्यः स्वाहा नवभ्यः स्वाहै – कादशभ्यः स्वाहा त्रयोदशभ्यः स्वाहा पञ्चदशभ्यः स्वाहा सप्तदशभ्यः स्वाहैकान्न विज्ञात्यै स्वाहा नवविज्ञात्यै स्वाहैकान चत्वारि एशते स्वाहा नवचत्वारि एशते स्वाहैकान षष्ट्यै स्वाहा नवषष्ट्यै स्वाहैकान्ना शीत्यै स्वाहा नवाशीत्यै स्वाहैकान्न राताय स्वाहा राताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ **42** (एकस्मै त्रिभ्यः – पञ्चाशत्) (A12) TS 7.2.13.1 द्वाभ्या । स्वाहा चतुभर्यः स्वाहा षड्भ्यः स्वाहा उष्टाभ्यः स्वाहा दशभ्यः स्वाहा द्वादशभ्यः स्वाहा चतुर्दशभ्यः स्वाहा

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

षोडशभ्यः स्वाहा ऽष्टादशभ्यः स्वाहा विज्ञात्यै स्वाहा ऽष्टानवत्यै स्वाहा शताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 43 । । (द्वाभ्यामष्टानवत्यै – षड्विण्ञातिः) (A13) TS 7.2.14.1 न्त्रभ्यः स्वाहा पञ्चभ्यः स्वाहा सप्तभ्यः स्वाहा नवभ्यः स्वाहै – कादशभ्यः स्वाहा त्रयोदशभ्यः स्वाहा पञ्चदशभ्यः स्वाहा सप्तदशभ्यः स्वाहैकान्न विज्ञात्यै स्वाहा नवविज्ञात्यै स्वाहैकान्न चत्वारि ज्ञाते स्वाहा नवचत्वारि ज्ञाते स्वाहैकान्न षष्ट्यै स्वाहा नवषष्ट्यै स्वाहैकान्ना ऽशीत्यै स्वाहा नवाशीत्यै स्वाहैकान्न शताय स्वाहा शताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 44 (त्रिभ्यो – ऽष्टाचत्वारिङ्शत्) (A14) TS 7.2.15.1

TS 7.2.16.1 पञ्चभ्यः स्वाहा दशभ्यः स्वाहा पञ्चदशभ्यः स्वाहा विज्ञात्यै स्वाहा पञ्चनवत्यै स्वाहा शताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ ४६ (पञ्चभ्यः पञ्चनवत्यै – चतुर्दश) (A16) TS 7.2.17.1 दशभ्यः स्वाहा विज्ञात्यै स्वाहा त्रिज्ञाते स्वाहा चत्वारिज्ञाते स्वाहा पञ्चाशते स्वाहा षष्ट्यै स्वाहा सप्तत्यै स्वाहा उशीत्यै स्वाहा नवत्यै स्वाहां शताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहां ॥ 47 (दशभ्यो – द्वाविज्ञातिः) (A17) TS 7.2.18.1 विज्ञात्यै स्वाहा चत्वारिज्ञाते स्वाहा षष्ट्यै स्वाहा उञ्चीत्यै स्वाहा शताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ **४**८ (विर्शत्यै – द्वादंश) (A18) TS 7.2.19.1 पञ्चाशते स्वाहा शताय स्वाहा द्वाभ्या एं शताभ्या ७ स्वाहा त्रिभ्यः शतेभ्यः स्वाहा चतुभ्यः शतेभ्यः स्वाहा पञ्चभ्यः शतेभ्यः स्वाहा षड्भ्यः रातेभ्यः स्वाहां सप्तभ्यः रातेभ्यः स्वाहां उष्टाभ्यः रातेभ्यः

```
सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः
```

स्वाहा नवभ्यः शतेभ्यः स्वाहा सहस्राय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 49

(पञ्चाशते – द्वात्रिण्शत्) (A19)

TS 7.2.20.1

श्वाताय स्वाहा सहस्राय स्वाहा ऽयुताय स्वाहा नियुताय स्वाहा
प्रयुताय स्वाहा ऽर्जुदाय स्वाहा न्यर्जुदाय स्वाहा समुद्राय स्वाहा

पर्युताय स्वाहा ऽन्ताय स्वाहा पराद्र्धाय स्वाहा समुद्राय स्वाहा

मद्ध्याय स्वाहा ऽन्ताय स्वाहा पराद्र्धाय स्वाहा स्वाहा व्युष्ट्यै

स्वाहोदेष्यते स्वाहोद्यते स्वाहोदिताय स्वाहा सुवर्गाय स्वाहा लोकाय

स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 50

(शताया – ऽष्टात्रिण्शत्) (A20)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams:(साध्याः षड् ग्रतं – कुसुरुबिन्दः सप्तग्रतं – बृहस्पतिरष्टग्रतं –

प्रजापतिस्ताः क्षुधन्नवग्रतं – प्रजापतिरकामयत दशहोताग्रत्र – मृतव

— ऐन्द्रवायवाग्रान् – गायत्रो वै – प्रजापतिः स द्वादशग्रतं – न वा

— एकस्मा – एकस्मै – द्वाभ्यां – त्रिभ्यः – चतुर्भ्यः – पञ्चभ्यो –

दशभ्यो – विज्ञत्यै – पञ्चाशते – श्ताय – विज्ञातिः)

— वर्षाभ्यो – विज्ञात्यै – पञ्चाशते – श्ताय – विज्ञातिः)

सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

| Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :| (साध्या – अस्मा इमे लोका – गायत्रं – वै तृतीय – मेकस्मै –
| पञ्चाशत्)

First and Last Padam of Second Prasnam of 7th Kandam (साध्याः – सर्वस्मै स्वाहा)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूपणं

प्रजवं वा एतेन यन्ति यद्-दश्ममहः पापावहीयं वा एतेन भवन्ति यद्-दश्ममहः पापावहीयं वा एतेन भवन्ति यद्-दश्ममहर्यो वै प्रजवं यतामपथेन प्रतिपद्यते यः स्थाणु ् हन्ति यो भ्रेषं न्येति स हीयते स यो वै दश्मेऽहन्नविवाक्य उपहृन्यते स हीयते तस्मै य उपहताय व्याह तमेवान्वारभ्य समञ्नुतेऽथ

यो व्याह स – [ ] 1

TS 7.3.1.2

TS 7.3.1.3

स्युस्ते वि ब्रूयुर्यदि तत्र न विन्देयुरन्तस्सद्साद्-व्युच्यं यदि तत्र न विन्देयुर्गृहपतिना व्युच्यं तद्व्युच्यमेवाथ वा एतथ् सर्पराज्ञिया ऋग्भिः स्तुवन्तीयं वै सर्पतो राज्ञी यद्वा अस्यां किं चार्चिन्ति यदानृचुस्तेनेयण् सर्पराज्ञी ते यदेव किं च वाचा ऽऽनृचुर्यदतोऽद्ध्यर्चितार - [] 3

TS 7.3.1.4

-स्तदुभयमाप्त्वा ऽवरुद्ध्योत् तिष्ठामेति ताभिर्मनसा स्तुवते न वा इमामश्चरथो नाऽश्वतरीरथः सद्यः पर्याप्तुमर्.हित मनो वा इमाण् सद्यः पर्याप्तुमर्.हित मनो वा इमाण् सद्यः पर्याप्तुमर्.हित मनो वा इमाण् सद्यः पर्याप्तुमर्.हित मनः परिभिवतुमथ् ब्रह्म वदन्ति परिमिता वा ऋचः परिमितानि सामानि परिमितानि यजूण्ष्यथैतस्यैवान्तो नास्ति यद्-ब्रह्म तत् प्रतिगृणत आ चक्षीत स () प्रतिगरः ॥ 4 (व्याह स - दृशीकवी - ऽर्चितारः - स - एकं च) (A1)

TS 7.3.2.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति किं द्वादशाहस्य प्रथमेनाहृर्त्विजां यजमानो वृङ्क इति तेज इन्द्रियमिति किं द्वितीयेनेति प्राणानन्नाद्यमिति किं तृतीयेनेति त्रीनिमान् ँलोकानिति किं चतुर्त्थेनेति चतुष्पदः पुशूनिति । । । । विं पञ्चमेनेति पञ्चाक्षरां पङ्किमिति कि ए षष्ठेनेति षड् ऋतूनिति । । । । । । । । कि ए सप्तमेनेति सप्तपदा ए शक्वरीमिति – [] 5

TS 7.3.2.2

किमष्टमेनेत्यष्टाक्षरां गायत्रीमिति किं नवमेनेति त्रिवृत्य स्तोममिति विं दश्मेनेति दशाक्षरां विराजमिति किमेकादशेनेत्येकादशाक्षरां त्रिष्टुभिमिति किं द्यादशेनेति द्याद्यशेनेति द्याद्यशेनेति द्यादशेनेति द्यादशेनेति द्यादशेनेति द्यादशाक्षरां जगतीमित्येतावद्या अस्ति । यावदेतद्-यावदेवास्ति तदेषां वृङ्के ॥ 6

(शक्वरीमित्ये - कचत्वारिष्शच्च) (A2)

TS 7.3.3.1

एष वा आप्तो द्वादशाहो यत् त्रयोदशग्तः समान् होतदहर्यत्
प्रायणीयश्चोदयनीयश्च त्र्यतिरात्रो भवति त्रयं इमे लोका एषां
लोकानामाप्त्ये प्राणो वै प्रथमोऽतिरात्रो व्यानो द्वितीयो ऽपानस्तृतीयः
प्राणापानो-दानेष्वेवान्नाद्ये प्रति तिष्ठन्ति सर्वमायुर्यन्ति य एवं
विद्वाल्स-स्त्रयोदशग्त्र-मासते तदाहुर्वाग्वा एषा वितता - [] 7

TS 7.3.3.2 यद् द्वादशाहस्तां विच्छिन्द्युर्यन्मद्ध्ये उतिरात्रं कुर्युरुपदासुका गृहपतेर्वाख् स्या-दुपरिष्टाच्छन्दोमानां महाव्रतं कुर्वन्ति संततामेव वाचमव रुन्थतेऽनुपदासुका गृहपतेर्वाग्-भवति पशवो वै छन्दोमा ा । । । । । । । अत्रं महाव्रतं यदुपरिष्टाच्छन्दोमानां महाव्रतं कुर्वन्ति पशुषु चैवान्नाद्ये च प्रति तिष्ठन्ति ॥ 8 , (वितता – त्रिचत्वारिङ्शच्च) (A3) TS 7.3.4.1 आदित्या अकामयन्तो-भयोर्लोकयोर् ऋद्ध्नुयामेति त एतं चतुर्दशरात्र— मपश्यन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै त उभयो— लों कयो – राद्रध्नुं वन्नस्मि ७ श्चा – मुष्मि ७ श्च य एवं वैद्वा एस – शतुर्दशरात्रमासत उभयोरेव लोकयोर्. ऋद्ध्नुवन्त्यस्मि ॥ ॥ – मुष्मि अश्च चतुर्दशरात्रो भवति सप्त ग्राम्या ओषधयः सप्ताऽऽ*रण्या उभयीषामवरुद्ध्यै यत् पराचीनानि पृष्ठानि – [] 9

TS 7.3.4.2 भवन्त्यमुमेव तैर्लोकमभि जयन्ति यत् प्रतीचीनानि पृष्ठानि भवन्तीममेव तैर्लोकमभि जयन्ति त्रयस्त्रि एशौ मद्ध्यतः स्तोमौ भवतः साम्राज्यमेव गच्छन्त्यधिराजौ भवतोऽधिराजा एव समानानां भवन्त्यतिरात्रावभितों भवतः परिगृहीत्यै ॥ 10 (पृष्ठानि – चतुंस्त्रिङ्शच्च) (८४) TS 7.3.5.1 प्रजापतिः सुवर्गं लोकमैत् तं देवा अन्वायन् तानादित्याश्च पशवश्चान्वायन् ते देवा अंबुवन्. यान् पशूनुपाजीविष्म त इमें उन्वाग्मन्निति तेभ्य एतं चतुर्दशरात्रं प्रत्यौहन् त आदित्याः पृष्ठैः सुवर्गं लोकमाऽरोहन् त्र्यहाभ्यामस्मिन् लोके पशून् प्रत्यौहन् पृष्ठैरादित्या अमुष्मिन् ँलोक आद्ध्र्नुवन् त्र्यहाभ्यामस्मिन् – [ ] 11 TS 7.3.5.2 ँलोके पशवो य एवं विद्वाण्स-श्रतुर्दशरात्रमासत उभयोरेव लोकयोर् ऋद्ध्नुवन्त्यस्मि श्रामुष्मि श्रा पृष्ठैरेवाऽमुष्मिन् ँलोक ऋंद्ध्नुवन्ति त्र्यहाभ्यामस्मिन् ँलोके ज्योतिगौँ रायुरिति त्र्यहो

भवतीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोकान्भ्यारोहिन्त् यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवध् स्यान्मद्ध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायौ – [] 12

TS 7.3.5.3

-जो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं मद्ध्यतो दधते बृहद्-रथन्तराभ्यां ँयन्तीयं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या () उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति चतुर्दशैतास्तासां ँया दश ा । । दशाक्षरा विराडनं विराड् विराजैवानाद्यमव रुन्धते याश्चतस्रश्चतस्रो दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवतः परिगृहीत्यै ॥ 13 । (आर्ध्नुवन् त्र्यहाभ्यामस्मिन्थ् – सविवधत्वाय – प्रतिष्ठत्या – एकत्रिज्ञाच्च) (A5)

TS 7.3.6.1

इन्द्रो वै सदृङ् देवताभिरासीथ् स न व्यावृतमगच्छथ् स प्रजापतिमुपाधावत् तस्मा एतं पञ्चदशरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सोऽन्याभि-र्देवताभि-र्व्यावृतमगच्छद्य एवं विद्यार्सः पञ्चदशरात्रमासते व्यावृतमेव पाप्मना भ्रातृव्येण गच्छन्ति ज्योतिर्गौराय्रिति त्र्यहो भवतीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षं - [] 14 TS 7.3.6.2 गौरसावायुरेष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्त्यसन्नं वा एतद्-यदछन्दोमं ँयच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पश्रञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पश्रवः छन्दोमा ओजस्येव वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति पञ्चदशरात्रो भवति पञ्चदशो वज्रो वज्रमेव भातृव्येभ्यः प्र हरन्त्यतिरात्राविभतों भवत इन्द्रियस्य () परिगृहीत्यै ॥ 15

। (अन्तरिक्ष-मिन्द्रियस्यै-कञ्च) (A6) इन्द्रो वै शिथिल ड्वाऽप्रतिष्ठित आसीथ् सोऽसुरेभ्योऽबिभेथ् स
प्रजापतिमुपाऽधावत् तस्मा एतं पञ्चदशरात्रं वज्रं प्रायच्छत्
तेनासुरान् पराभाव्य विजित्य श्रियमगच्छदिग्निष्ठता पाप्मानं निरदहत
पञ्चदशरात्रेणौजो बलमिन्द्रियं वीर्यमात्मन्नधत्त य एवं विद्वार्थसः
पञ्चदशरात्रमासते भ्रातृव्यानेव पराभाव्य विजित्य श्रियं
गच्छन्त्यिनष्ट्रता पाप्मानं नि – [] 16

TS 7.3.7.2

र्वहन्ते पञ्चदश्यात्रेणौजो बलमिन्द्रियं वीर्यमात्मन् देधत एता एव पश्च्याः पञ्चदश् वा अद्र्धमासस्य रात्रयोऽद्र्धमासशः संवथ्सर ॥ आप्यते संवथ्सरं पश्चोऽनु प्र जायन्ते तस्मात् पश्च्या एता एव मुवर्ग्याः पञ्चदश् वा अद्र्धमासस्य रात्रयोऽद्र्धमासशः संवथ्सर ॥ अप्यते संवथ्सरः सुवर्गो लोकस्तस्माथ् सुवर्ग्या ज्योतिर्गौरायुरिति **TS 7.3.7.3**

गौरसावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्ति यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवध ॥ स्यान्मद्ध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायौजो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीयं मद्ध्यतो द्धते बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव स्वर्गं लोकं - [] 18

पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति पञ्चदशैतास्तासां ँया दश दशाक्षरा विराडन्नं विराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते याः पञ्च पञ्च दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवत इन्द्रियस्य वीर्यस्य प्रजायें () पशूनां परिगृहीत्यै ॥ 19 (गच्छन्त्यग्निष्टुता पाप्मानं नि–रन्तरिक्षं – ँलोकं – प्रजायै – द्वे च) (A7)

TS 7.3.8.1 प्रजापति–रकामयतान्नादः स्यामिति स एत एत सप्तदशरात्र–मपश्यत तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सोऽन्नादोऽभवद्य एवं विद्याण्सः सप्तदश-रात्रमासते उन्नादा एव भवन्ति पञ्चाहो भवति पञ्च वा ऋतवः सँवथ्सर ऋतुष्वेव संवथ्सरे प्रति तिष्ठन्त्यथो पञ्चाक्षरा पङ्किः पाङ्को यज्ञो यज्ञमेवाऽव रुन्धते ऽसत्रं वा एत [ ] 20 TS 7.3.8.2 – द्यदछन्दोमं "यच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पश्रूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पश्रवः छन्दोमा ओजस्येव वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति सप्तदशरात्रो भवति सप्तदशः प्रजापतिः प्रजापतेराप्त्या अतिरात्रावभितो भवतोऽन्नाद्यस्य परिगृहीत्यै ॥ 21 (एतथ् – सप्तत्रिर््शच्च) (४८) TS 7.3.9.1 सा विराड् विक्रम्यातिष्ठद्-ब्रह्मणा देवेष्वन्नेना-सुरेषु ते देवा अकामयन्तोभय एं सं वृञ्जीमहि ब्रह्म चान्नं चेति त एता विज्ञातिज् रात्रीरपञ्यन् ततो वै त उभयज् समवृञ्जत ब्रह्म

TS 7.3.9.2

ब्रह्मवर्चिसनोऽन्नादा भवन्ति हे वा एते विराजौ तयोरेव नाना प्रति
तिष्ठन्ति विश्वा वै पुरुषो दश हस्त्या अङ्गलयो दश पद्या यावानेव

पुरुषस्तमाप्त्वोत् तिष्ठन्ति ज्योतिर्गीरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं वाव

ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोका-नभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं

त्रयहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं - [ ] 23

TS 7.3.9.3

लोकमभ्यारोहित्त यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवध स्यान्मद्ध्ये
पृष्ठानि भवित्त सविवधत्वायौजो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं
मद्ध्यतो दधते बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरम्सौ
बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै

यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति पराञ्चो
वा एते सुवर्गं () लोकमभ्यारोहिन्त ये पराचीनािन पृष्ठान्युपयन्ति

प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयोर्. ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्त्यतिग्रत्रावभितो भवतो ब्रह्मवर्चस-स्यान्नाद्यस्य परिगृहीत्यै ॥ 24

(वृञ्जते ब्रह्म चां नं च – सुवर्ग – मेते सुवर्गं – त्रयोविङ्शतिश्च) (A9)

TS 7.3.10.1

असावादित्योऽस्मिन् लोक आसीत् तं देवाः पृष्ठैः परिगृह्यं सुवर्गं लोकमगमयन् परैरवस्तात् पर्यगृह्णन् दिवाकीर्त्येन सुवर्गे लोके पर्त्यस्थापयन् परैः परस्तात् पर्यगृह्णन् पृष्ठैरुपावारोहन्थ्स वा असावादित्योऽमुष्मिन् लोके परैरुभयतः परिगृहीतो यत् पृष्ठानि । भवन्ति सुवर्गमेव तैर्लोकं यजमाना यन्ति परैर्वस्तात् परि गृह्णन् दिवाकीर्त्येन – [ ] 25

TS 7.3.10.2

सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्ति परैः परस्तात् परि गृह्णन्ति पृष्ठैरुपावरोहन्ति । । यत् परे परस्तान्न स्युः पराञ्चः सुवर्गा-ल्लोकान्निष्पद्येरन्. यदवस्तान्न स्युः प्रजा निर्दहेयुरिभतो दिवाकीत्यं परस्सामानो भवन्ति

सुवर्ग एवैनां लोक उभयतः परि गृह्णन्ति यजमाना वै दिवाकीर्त्य ् संवथ्सरः परस्सामानोऽभितो दिवाकीर्त्यं परस्सामानो भवन्ति संवथ्सर एवोभयतः - [ ] 26 TS 7.3.10.3 प्रति तिष्ठन्ति पृष्ठं वै दिवाकीर्त्यं पार्श्वे परस्सामानो उभितो दिवाकीर्त्यं परस्सामानो भवन्ति तस्मादभितः पृष्ठं पार्श्वे भूयिष्ठा ग्रहा गृह्यन्ते भूयिष्ठ रास्यते यज्ञस्यैव तन्मद्ध्यतो ग्रन्थिं ग्रथ्नन्त्यविस्र्ण्साय सप्त गृह्यन्ते सप्त वै शीर्.षण्याः प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु दधति यत् पराचीनानि पृष्ठानि भवन्त्यमुमेव तै-र्लोकमभ्यारोहन्ति यदिमं ँलोकं न - [ ] 27 प्रत्यव-रोहेयुरुद्वा माद्येयुर्यजमानाः प्र वा मीयेरन्. यत् प्रतीचीनानि पृष्ठानि भवन्तीममेव तैर्लोकं प्रत्यवरोहन्त्यथो अस्मिन्नेव लोके प्रति तिष्ठन्त्यनुन्मादायेन्द्रो वा अप्रतिष्ठित आसीथ् स प्रजापति-मुपाधावत् तस्मा एतमेकवि एशतिरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत् तेनायजत् ततो वै स । । । प्रत्यतिष्ठद्ये बहुयाजिनो ऽप्रतिष्ठिताः – [] 28

TS 7.3.10.5

स्युस्त एकवि एशित – गृत्रमासी रन् द्वादेश मासाः पञ्चर्तवस्त्रय इमे लोका असावादित्य एकवि एशि एतावन्तो वै देवलोकास्तेष्वेव यथा पूर्व प्रति तिष्ठन्त्यसावादित्यो न व्यगेचत स प्रजापित मुपाधावत तस्मा एतमेक वि एशित गृत्र प्रायच्छत तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सो ऽगेचत य एवं विद्वा एस एक वि एशित गृत्र मासते () रोचन्त प्रवेक वि एशित गृत्र भेवित रुग्वा एक वि एशित श्रो रुच्चे व गच्छन्त्यथी प्रतिष्ठा मेव प्रतिष्ठा होक वि एशि ऽतिगृत्राविभेतो भवतो ब्रह्मवर्च सस्य परिगृहीत्यै ॥ 29

(गृह्णित्ति दिवाकीर्त्येनै – वोभयतो – ना – प्रतिष्ठिता – आसत – - , – – – – – – प्रतिष्ठिता – आसत – एकविङ्शतिश्च) (A10)

TS 7.3.11.1

अर्वाङ् यज्ञः सं क्रामत्वमुष्मादिध मामि । - । - । ऋषीणां यः पुरोहितः ॥

निर्देवं निर्वीरं कृत्वा विष्कन्धं तस्मिन् हीयतां योऽस्मान् द्वेष्टि । श्रीरं यज्ञशमलं कुसीदं तस्मिन्थ्सीदतु योऽस्मान् द्वेष्टि ॥ यज्ञं यज्ञस्य यत् तेजस्तेन संक्राम मामभि। ब्राह्मणानृत्विजो देवान् यज्ञस्य तपसा ते सवाहमा हुवे ॥ . इष्टेन पक्वमुप – [ ] **30** TS 7.3.11.2 ते हुवे सवाहं। सं ते वृञ्जे सुकृत ए सं प्रजां पशून् ॥ प्रयाजानूयाजान्थ्-स्विष्टकृत-मिडामाशिष आ वृञ्जे सुवः ॥ अग्निनेन्द्रेण सोमेन सरस्वत्या विष्णुना देवताभिः । ॥ । । । । । । । । । । याज्यानुवाक्याभ्यामुप ते हुवे सवाहं ँयज्ञमा ददे ते वषट्कृतं ॥ स्तृत ए शस्त्रं प्रतिगरं ग्रहमिडामाशिष - [] 31

```
आ वृञ्जे सुवः।
पत्नीसंयाजानुपं ते हुवे सवाह एं समिष्टयजुरा दंदे तव ॥
पशून्थ्-सुतं पुरोडाशान्थ्-सवनान्योत यज्ञं।
देवान्थ्-सेन्द्रानुप ते हुवे सवाह-मग्निमुखान्थ्-सोमवतो ये च
ा
विश्वे ॥ 32
(उप – ग्रहमिडामाशिषों – द्वात्रिर्श्राच्च) (A11)
TS 7.3.12.1
भूतं भव्यं भविष्यद्वषट्थ् स्वाहा नम ऋख् साम यजुर्वषट्थ् स्वाहा
नमो गायत्री त्रिष्टुब् जगती वषट्थ् स्वाहा नमः पृथिव्यन्तरिक्षां
द्यौ र्वषट्थ् स्वाहा नमो उग्निर्वायुः सूर्यो वषट्थ् स्वाहा नमः प्राणो-
व्यानो-ऽपानो वषट्थ् स्वाहा नमो उन्नं कृषि-वृष्टि-विषट्थ् स्वाहा
नमः पितापुत्रः पौत्रो वषट्थ् स्वाहा नमो भूर्भुवः () सुव र्वषट्थ्
स्वाहा नमः ॥ 33
(भुव – श्रत्वारि च) (A12)
```

TS 7.3.13.1 आ में गृहा भवन्त्वा प्रजा म आ मा यज्ञो विशतु वीर्यावान्। आपो देवीर्यज्ञिया माऽऽविशन्तु सहस्रस्य मा भूमा मा प्र हासीत् ॥ आ मे ग्रहो भवत्वा पुरोरुख् स्तुतशस्त्रे मा ऽऽ विशता ् समीचीं। आदित्या रुद्रा वसवो मे सदस्याः सहस्रस्य मा भूमा मा प्र हासीत् ॥ आ माऽग्निष्टोमो विशतू () क्थ्यश्चातिरात्रो माऽऽ विशत्वापिशर्वरः । तिरोअहिया मा सुहुता आ विशन्तु सहस्रस्य मा भूमा मा प्र हासीत्॥ 34 (अग्निष्टोमो विशत्व – ष्टादश च) (४१३) TS 7.3.14.1 अग्निना तपोऽन्वभवद्–वाचा ब्रह्म मणिना रूपाणीन्द्रेण देवान् वातेन

अग्निना तपोऽन्वंभवद्—वाचा ब्रह्मं मणिनां रूपाणीन्द्रेण देवान् वातेन प्राणान्थ् सूर्येण द्यां चन्द्रमसा नक्षत्राणि यमेन पितृन् राज्ञा मनुष्यान् प्राणान्थ् सूर्येण द्यां चन्द्रमसा नक्षत्राणि यमेन पितृन् राज्ञा मनुष्यान् फलेन नादेयानजगरेण सूर्पान् व्याघ्रेणाऽऽ*रण्यान् प्रशूञ्छ्येनेन पतित्रणो वृष्णाऽश्चानृषभेण गा बस्तेनाजा वृष्णिनाऽवीर्वीहिणाऽन्नानि यवेनौषधीर्न्यग्रोधेन वनस्पतीनुदुंबरेणोर्जं गायित्रया छन्दा एसि त्रिवृता ॥ ॥ ॥ ॥ स्तोमान् ब्राह्मणेन् () वाचं ॥ 35

(ब्राह्मणेनै – कं च) (A14)

TS 7.3.15.1

स्वाहाऽऽधिमाधीताय स्वाहा स्वाहाऽऽधीतं मनसे स्वाहा स्वाहा मनः
प्रजापतये स्वाहा काय स्वाहा कस्मै स्वाहा कत्मस्मै स्वाहा ऽदित्यै
स्वाहा ऽदित्यै मृद्धौ स्वाहाऽदित्यै सुमृडीकायै स्वाहा सरस्वत्यै स्वाहा
सरस्वत्यै बृहत्यै स्वाहा सरस्वत्यै पावकायै स्वाहा पूष्णे स्वाहा
पूष्णे प्रपथ्याय स्वाहा पूष्णे नरन्धिषाय स्वाहा त्वष्ट्रे स्वाहा
तुरीपाय स्वाहा त्वष्ट्रे पुरुरूपाय स्वाहा () विष्णवे स्वाहा
विष्णवे निखुर्यपाय स्वाहा विष्णवे निभूयपाय स्वाहा सर्वस्मै
स्वाहा ॥ 36

(पुरुरूपाय स्वाहा – दश च) (A15)

TS 7.3.16.1

पार इक्षवोऽवार्येभ्यः पक्ष्मभ्यः स्वाहा ऽवार इक्षवः पार्येभ्यः पक्ष्मभ्यः स्वाहा शीर्ष्णे स्वाहा भूभ्या स्वाहा ललाटाय स्वाहा मूद्ध्ने स्वाहा मस्तिष्काय स्वाहा केशेभ्यः स्वाहा वहाय स्वाहा ग्रीवाभ्यः स्वाहा स्कन्धेभ्यः स्वाहा कीकसाभ्यः स्वाहा पृष्टीभ्यः स्वाहा पाजस्याय स्वाहा पार्श्वाभ्या७ स्वाहा- [ ] 37 TS 7.3.16.2 ऽ्साभ्या७ स्वाहा दोषभ्या७ स्वाहा बाहुभ्या७ स्वाहा जङ्घाभ्या स्वाहा श्रोणीभ्या स्वाहोरुभ्या स्वाहा उष्ठीवद्भ्या स्वाहो स्वाहा जङ्घाभ्या । स्वाहा भसदे स्वाहा शिखण्डेभ्यः स्वाहा वालधानाय स्वाहा ऽऽण्डाभ्या७ स्वाहा शेपाय स्वाहा रेतसे स्वाहा प्रजाभ्यः स्वाहा प्रजननाय स्वाहा पद्भ्यः स्वाहा शफेभ्यः स्वाहा लोमभ्यः स्वाहा त्वचे स्वाहा लोहिताय स्वाहा माण्साय स्वाहा स्नावभ्यः स्वाहा ऽस्थभ्यः स्वाहा मज्जभ्यः स्वाहा ( ) ऽङ्गेभ्यः स्वाहा ऽऽत्मने स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 38 (पार्श्वाभ्या 🗸 स्वाहा – मज्जभ्यः स्वाहा – षट् च) (A16)

TS 7.3.17.1 अञ्ज्येताय स्वाहा ऽञ्जिसक्थाय स्वाहा शितिपदे स्वाहा शितिककृदे स्वाहा शितिरन्ध्राय स्वाहा शितिपृष्ठाय स्वाहा शित्य स्वाहा पृष्पकर्णाय स्वाहा शित्योष्ठाय स्वाहा शितिभवे स्वाहा शितिभसदे स्वाहा श्वेतानूकाशाय स्वाहा उञ्जये स्वाहा ललामाय स्वाहा ऽसितज्ञवे स्वाहा कृष्णैताय स्वाहा रोहितैताय स्वाहा ऽरुणैताय स्वाहेदुशाय स्वाहा कीदुशाय स्वाहा तादृशाय स्वाहा सदृशाय स्वाहा विसदृशाय स्वाहा सुसदृशाय स्वाहा रूपाय स्वाहा ( ) सर्वस्मै स्वाहा ॥ 39 (रूपाय स्वाहा – हे चं) (A17) <u>TS 7.3.18.1</u> कृष्णाय स्वाहा श्वेताय स्वाहा पिशङ्गाय स्वाहा सारङ्गाय स्वाहा ऽरुणाय स्वाहा गौराय स्वाहा बभ्रवे स्वाहा नकुलाय स्वाहा रोहिताय स्वाहा शोणाय स्वाहा श्यावाय स्वाहा श्यामाय स्वाहा पाकलाय स्वाहा सुरूपाय स्वाहा उनुरूपाय स्वाहा विरूपाय स्वाहा सरूपाय

स्वाहा प्रतिरूपाय स्वाहा शबलाय स्वाहा कमलाय स्वाहा प्रश्नये स्वाहा पृश्चिनसक्थाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 40 (कृष्णाय – षट्चत्वारिङ्शत्) (A18) TS 7.3.19.1 ओषधीभ्यः स्वाहा मूलेभ्यः स्वाहा तूलेभ्यः स्वाहा काण्डेभ्यः स्वाहा वल्.शेभ्यः स्वाहा पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः स्वाहा गृहीतेभ्यः स्वाहा उगृहीतेभ्यः स्वाहा उवपन्नेभ्यः स्वाहा श्रयानेभ्यः स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 41 (ओषधीभ्य – श्रुतुर्विज्ञातिः) (A19) TS 7.3.20.1 वनस्पतिभ्यः स्वाहा मूलेभ्यः स्वाहा तूलेभ्यः स्वाहा स्कन्धोभ्यः स्वाहा शाखाभ्यः स्वाहा पर्णेभ्यः स्वाहा पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः स्वाहा गृहीतेभ्यः स्वाहा ऽगृहीतेभ्यः स्वाहा ऽवपन्नेभ्यः स्वाहा शयानेभ्यः स्वाहा शिष्टाय स्वाहा उतिशिष्टाय स्वाहा परिशिष्टाय

स्वाहा सर्वाहो-च्छिष्टाय स्वाहा रिकाय स्वाहा ऽरिकाय

सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा प्रिक्ताय स्वाहा संश्रीकाय स्वाहो -द्रिक्ताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 42 (वनस्पतिभ्यः - षट् चत्वारिश्श्रात्) (A20)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams :
| (प्रजवं – ब्रह्मवादिनः कि – मेष वा आप्त – आदित्या उभयोः –

प्रजापतिरन्वाय –िनन्द्रो वै सदृङ् – ङिन्द्रो वै शिथिलः –

प्रजापतिरकामयता ऽन्नादः – सा विराड – सावादित्यो – ऽर्वाङ् –

प्रजापतिरकामयता ऽन्नादः – सा विराड – सावादित्यो – ऽर्वाङ् –

पूजापतिरकामयता ऽन्नादः – स्वाहाऽऽधिन् – दद्भ्योऽ – ञ्ज्येताय –

मूत – मा मे – ऽग्निना –स्वाहाऽऽधिन् – दद्भ्योऽ – ञ्ज्येताय –

कृष्णा – यौषधीभ्यो – वनस्पतिभ्यो – विङ्श्तिः)

सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

First and Last Padam of Third Prasnam of 7th Kandam ॥ (प्रजव ् – सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

समाप्तः॥

______

सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ऑं

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनिरूपणं

TS 7.4.1.1

बृहस्पतिरकामयत श्रन्मे देवा दधीरन् गच्छेयं पुरोधामिति स

एतं चतुर्वि एशितरात्र—मपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत् ततो वै तस्मै

श्रदेवा अद्धतागच्छत् पुरोधां य एवं विद्वा एस—

श्रत्वे अद्धतागच्छत् पुरोधां य एवं विद्वा एस—

श्रत्वे अद्धतागच्छत् पुरोधां य एवं विद्वा एस—

श्रत्वे एशितरात्रमासते श्रदेभ्यो मनुष्या दधते गच्छन्ति पुरोधां

ज्योतिर्गीरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षां

गौरसावायु — [] 1

TS 7.4.1.2

TS 7.4.1.3 यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्नुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति चतुर्वि ्शतिरात्रो भवति चतुर्वि ्शतिरदुर्धमासाः सँवथ्सरः संवथ्सरः सुवर्गो लोकः संवथ्सर एव स्वर्गे लोके प्रति तिष्ठन्त्यथो चतुर्वि एशत्यक्षरा गायत्री गायत्री ब्रह्मवर्चसं गायत्रियैव ब्रह्मवर्चसमव रुन्धते ऽतिरात्रावभितों भवतो ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै ॥ 3 (असावायुं - राभ्यामेव - पञ्चचत्वारिङ्शच्च) (A1) TS 7.4.2.1 यथा वै मनुष्या एवं देवा अग्र आसन् तेऽकामयन्तावर्तिं पाप्मानं मृत्युमपहत्य दैवी एं स एसदं गच्छे मेति त एतं चतुर्वि एशतिरात्र – मपञ्यन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै तेऽवर्तिं पाप्मानं मृत्युमपहत्य दैवी एं स एसदमगच्छन्. य एवं विद्वा एस - श्रतुर्वि एशतिरात्र -मासतेऽवर्तिमेव पाप्मान-मपहत्य श्रियं गच्छन्ति श्रीर्.हि मनुष्यस्य - [] 4

पृष्ठ्यः षड्हो भवति षड् वा ऋतवः साँवथ्सरस्तं मासा अद्र्धमासा मृत्याद्ये पृष्ठ्यः षड्हो भवति षड् वा ऋतवः साँवथ्सरस्तं मासा अद्र्धमासा ऋतवः प्रविश्य दैवी ए स्प्सदमगच्छन्. य एवं विद्वा एस — अतुर्वि एशितरात्रमासते साँवथ्सरमेव प्रविश्य वस्यसी ए स्प्सदं गच्छिन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिण्शा अवस्ताद् — भवन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिण्शाः परस्तात् त्रयस्त्रय् देवी ए स्प्सदं मद्थ्यतो — [] 5

TS 7.4.2.3

गच्छिन्ति पृष्ठानि हि दैवी सञ्सज्जामि वा एतत् कुर्वन्ति यत् ग्रयस्त्रयस्त्रिण्ञा अन्वञ्चो मद्ध्येऽनिरुक्तो भवित तेनाजाम्यूद्ध्विनि पृष्ठानि भवन्त्यूद्ध्विः छन्दोमा उभाभ्याण् रूपाभ्याण् सुवर्गं लोकं ग्रान्त्यसत्रं वा एतद्-यदछन्दोमं यच्छन्दोमा भविन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पुशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पुश्चवः [ ] 6 TS 7.4.2.4

छन्दोमा ओजस्येव वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिण्शा
अवस्ताद्-भवन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिण्शाः परस्तान्मद्ध्ये पृष्ठान्युरो वै
त्रयस्त्रिण्शा आत्मा पृष्ठान्यात्मन एव तद्-यजमानाः शर्म
नह्यन्तेऽनार्त्ये बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ
बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै

॥ ॥ ॥
यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव – [ ] 7

TS 7.4.2.5

सुवर्गं लोकं यन्ति पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति
ये पराचीनानि पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् षडहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो
प्रतिष्ठित्या उभयोलोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति त्रिवृताऽधि त्रिवृतमुप
यन्ति स्तोमाना संपत्त्यै प्रभवाय ज्योतिरिग्निष्टोमो भवत्ययं वाव स
क्षयोऽस्मादेव तेन क्षयान्न यन्ति चतुर्वि शातिरात्रो भवति
चतुर्वि शातिरद्धमासाः संवथ्सरः () संवथ्सरः सुवर्गो लोकः
संवथ्सर एव सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्त्यथो चतुर्वि शात्यक्षरा गायत्री

गायत्री ब्रह्मवर्चसं गायत्रियैव ब्रह्मवर्चसमवं रुन्धते ऽतिरात्राविभतो भवतो ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै ॥ 8 (मनुष्यस्य – मध्यतः – पशव – स्ताभ्यामेव – सँवथ्सर – श्रुतुर्वि ्शतिश्च) (A2) TS 7.4.3.1 ऋक्षा वा इयमलोमकाऽऽसीथ् साऽकामयतौषधीभि–र्वनस्पतिभिः प्र जायेयेति सैतास्त्रिण्शतण् रात्रीरपश्यत् ततो वा इयमोषधीभि-र्वनस्पतिभिः प्राजायत ये प्रजाकामाः पशुकामाः स्युस्त एता आसीरन् प्रैव जायन्ते प्रजया पशुभिरियं वा अक्षुद्ध्यथ् सैतां ्रा विराजमपञ्यत् तामात्मन् धित्वाऽन्नाद्यमवा रुन्धौषधी – [ ] 9 TS 7.4.3.2 -र्वनस्पतीन् प्रजां पशून् तेनावद्र्धत सा जेमानं महिमान-मगच्छद्य एवं विद्वार्स एता आसते विराजमेवाऽऽ*त्मन् धित्वाऽन्नाद्यमव रुन्धते वद्र्धन्ते प्रजया पशुभिर्जेमानं महिमानं गच्छन्ति ज्योतिरतिरात्रो भवति सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै पृष्ठ्यः षडहो

। भवति षड् वा ऋतवः षट् पृष्ठानि पृष्ठैरेवर्तूनन्वा-रोहन्त्यृतुभिः । सँवथ्सरं ते सँवथ्सर एव – [] 10

TS 7.4.3.3

प्रति तिष्ठन्ति त्रयस्त्रिण्शात् त्रयस्त्रिण्शम्प यन्ति यज्ञस्य संतत्या

अथो प्रजापतिर्वे त्रयस्त्रिण्शः प्रजापतिमेवाऽऽ*रभन्ते प्रतिष्ठित्यै

त्रिणवो भवति विजित्या एकविण्शो भवति प्रतिष्ठित्या अथो

हचमेवाऽऽ*त्मन् दधते त्रिवृदग्निष्टुद्-भवति पाप्मानमेव तेन

नर्दहन्तेऽथो तेजो वै त्रिवृत् तेज एवाऽऽत्मन् दधते पञ्चद्श

इन्द्रस्तोमो भवतीन्द्रियमेवाव – [] 11

TS 7.4.3.4

विषूवान् विषूवन्तो भवन्ति य एवं विद्वार्स एता आसते चतुर्वि ्शात् पृष्ठान्युप यन्ति साँवथ्सर एव प्रतिष्ठाय – [ ] 12 TS 7.4.3.5 देवता अभ्यारोहन्ति त्रयस्त्रिण्ञात् त्रयस्त्रिण्ञामुप यन्ति त्रयस्त्रि एशहै देवता देवतास्वेव प्रति तिष्ठन्ति त्रिणवो भवतीमे वै लोकास्त्रिणव एष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्ति द्वावेकविण्शौ भवतः प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽ*त्मन् दधते बहवः षोडिशानो भवन्ति तस्माद्-बहवः प्रजासु वृषाणो यदेते स्तोमा व्यतिषक्ता भवन्ति तस्मादिय –मोषधीभि–र्वनस्पतिभि–र्व्यतिषक्ता – [] 13 TS 7.4.3.6 व्यतिषज्यन्ते प्रजया पशुभिर्य एवं विद्वाण्स एता आसते ऽक्लृप्ता वा एते सुवर्गं लोकं यन्त्युच्चावचान् हि स्तोमानुपयन्ति यदेत ऊद्रध्वाः क्लृप्ताः स्तोमा भवन्ति क्लृप्ता एव सुवर्गं ँलोकं ्यन्त्युभयोरेभ्यो लोकयोः कल्पते त्रिण्ञादेतास्त्रिण्ञादक्षरा विराडन्नं विराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते ऽतिरान्नावभितो भवतो उन्नाद्यस्य परिगृहीत्यै ॥ 14

। (ओषधीः – सँवथ्सर एवा – ऽव – प्रतिष्ठाय – व्यतिषक्त्यै – । । कान्नपञ्चाशच्च) (A3)

TS 7.4.4.1

प्रजापितः सुवर्गं लोकमैत् तं देवा येनयेन छन्दसाऽनु प्रायुञ्जत तेन नाऽऽ*प्नुवन् त एता द्वात्रिण्शतण् रात्रीरपश्यन् द्वात्रिण्शदक्षरा जनुष्टुगा-नुष्टुभः प्रजापितः स्वेनैव छन्दसा प्रजापित-माप्त्वा । प्रायास्त्व सुवर्गं लोकमायन्. य एवं विद्वाण्स एता आसते । द्वात्रिण्शदेता द्वात्रिण्शदक्षरा उनुष्टुगा-नुष्टुभः प्रजापितः स्वेनैव । प्रजापितमाप्त्वा श्रियं गच्छन्ति – [ ] 15

TS 7.4.4.2

श्रीर्.हि मनुष्यस्य सुवर्गो लोको द्वात्रिण्शदेता द्वात्रिण्शदक्षरा— ऽनुष्टुग्—वागनुष्टुफ् सर्वामेव वाचमाप्नुविन्त सर्वे वाचो विदेतारो भवन्ति सर्वे हि श्रियं गच्छन्ति ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं न्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्ती - [] 16 TS 7.4.4.3

-यं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति

तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति

पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति ये पराचस्त्र्यहानुपयन्ति

प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयोर्.

ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति द्वात्रिण्शदेतास्तासां या स्त्रिण्शत्

तिष्ठन्ति द्वात्रिण्शदेतास्तासां या स्त्रिण्शत्

हे अहोरात्रे एव ते उभाभ्याण् रूपाभ्याण् सुवर्गं लोकं

पन्त्यतिरात्रावभितो भवतः परिगृहीत्यै ॥ 17

। (गच्छन्ति – यन्ति – त्रिष्शदक्षरा – द्वाविष्शतिश्च) (A4) TS 7.4.5.1

पापीयान् भवति यदि नावविद्ध्यति सदृङ् य एवं ँविद्वा एसस्त्रयस्त्रि ए – शदहमासते वि पाप्मना भ्रातृ व्येणाऽऽ* वर्तन्ते ऽहर्भाजो वा एता देवा अग्र आऽहर – [ ] **18** TS 7.4.5.2 -न्नहरेको उभजता-हरेकस्ताभिवैते प्रबाहुंगाद्ध्नुवन्. य एवं विद्वाण्सस्त्रयस्त्रिण्शदहमासते सर्व एव प्रबाहुगृद्ध्नुवन्ति सर्वे ग्रामणीयं प्राप्नुवन्ति पञ्चाहा भवन्ति पञ्च वा ऋतवः सँवथ्सर ऋतुष्वेव सँवथ्सरे प्रति तिष्ठन्त्यथो पञ्चाक्षरा पङ्किः पाङ्को यज्ञो यज्ञमेवाव रुन्धते त्रीण्याश्चिनानि भवन्ति त्रय इमे लोका ए- [ ] 19 TS 7.4.5.3 -ष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्त्यथो त्रीणि वै यज्ञस्येन्द्रियाणि तान्येवाव रुन्धते विश्वजिद्-भवत्यन्नाद्यस्या वरुद्ध्यै सर्वपृष्ठो भवति वाच-मुपेयु-रुपदासुकैषां वाख् स्या-दुपरिष्टाद् द्वादशाहमुप

यन्त्याप्तामेव वाचमुपं यन्ति तस्मा-दुपरिष्टाद्-वाचा वदामो ऽवान्तरं - [ ] 20

त्र त्र.व.५.४ वे दशरात्रेण प्रजापितः प्रजा असृजत यद्-दशरात्रो भवित प्रजा एव तद् यजमानाः सृजन्त एता हि वा उद्दुकः शौल्बायनः स्त्रस्यद्र्धमुवाच यद् दशरात्रो यद् दशरात्रो भवित स्त्रस्यद्र्ध्या अथो यदेव पूर्वेष्वहस्सु विलोम क्रियते तस्यैवैषा शान्तिद्र्वनीका वा एता रात्रयो यजमाना विश्वजिथ् सहातिरात्रेण पूर्वाः षोडश सहा () तिरात्रेणोत्तराः षोडश य एवं विद्वा स्त्रस्ययस्त्र हमासत् । ऐषां द्व्यनीका प्रजा जायते ऽतिरात्रावभितो भवतः परिगृहीत्यै ॥ 21

(अहर – श्रेष्ट्र – वान्तर एं – षोडश सह – सप्तदश च) (A5)

TS 7.4.6.1

 ँलोकमायन्. य एवं ँविद्वार्सः षट्त्रिर्श्वाद् रात्रमासते सुवर्गमेव लोकं प्र जानन्ति सुवर्गं ँलोकं ँयन्ति ज्योतिरतिरात्रो – [ ] 22 TS 7.4.6.2 भवति ज्योतिरेव पुरस्ताद् दधते सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै षडहा भवन्ति षड् वा ऋतवं ऋतुष्वेव प्रति तिष्ठन्ति चत्वारो भवन्ति चतस्रो दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यसत्रं वा एतद्-यदछन्दोमं यच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव - [ ] 23 TS 7.4.6.3 वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति षट्-त्रिण्शद् रात्रो भवति षट्त्रिण्शदक्षरा बृहती बार्.हताः पशवों बृहत्यैव पशूनवं रुन्धते बृहती छन्दसा ॥ ... स्वाराज्यमाञ्नुता–ञ्नुवते स्वाराज्यं ँय एवं ँविद्वार्यसः षट्त्रिर्शाद् रात्रमासते सुवर्गमेव लोकं यन्त्यतिरात्रावभितो भवतः सुवर्गस्य लोकस्य परिगृहीत्यै ॥ 24 (अतिरात्र – ओजस्येव – षट्त्रिप्शच्च) (A6)

TS 7.4.7.1 वसिष्ठो हतपुत्रोऽकामयत विन्देय प्रजामभि सौदासान् भवेयमिति स एतमेकस्मा-न्नपञ्चाश-मपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सोऽविन्दत प्रजामभि सौदासानभवद्य एवं विद्वां एकस्मा-न्नपञ्चाशमासते विन्दन्ते प्रजामभि भ्रातृव्यान् भवन्ति त्रयस्त्रिवृतोऽग्निष्टोमा भवन्ति वज्रस्यैव मुख् स् रयन्ति दशं पञ्चदशा भविन्ति पञ्चदशो वज्रो – [ ] 25 TS 7.4.7.2 वज्रमेव भ्रातृव्येभ्यः प्र हरन्ति षोडिशमद्-दशममह-र्भवति वज्र एव वीर्यं दधित द्वादश सप्तदशा भवन्त्यन्नाद्यस्या वरुद्ध्या अथो प्रैव तैर्जायन्ते पृष्ठ्यः षडहो भवति षड्वा ऋतवः षट् पृष्ठानि पृष्ठैरेवर्तूनन्वारोहन्त्यृतृभिः सँवथ्सरं ते सँवथ्सर एव प्रति तिष्ठन्ति । द्वादशैकविं्शा भवन्ति प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽ∗त्मन् [ ] 26 TS 7.4.7.3 त्थते बहवः षोडिशानो भवन्ति विजित्यै षडाश्चिनानि भवन्ति षड्वा ऋतवं ऋतुष्वेव प्रतिं तिष्ठन्त्यूनातिरिक्ता वा एता रात्रय ऊनास्तद्-

यदेकस्यै न पञ्चाशद-तिरिक्तास्तद्-यद्-भूयसी-रष्टाचत्वारिज्ञत ऊनाच्च खलु वा अतिरिक्ताच्च प्रजापतिः प्राजायत ये प्रजाकामाः पशुकामाः स्युस्त एता आसीरन् प्रैव जायन्ते प्रजया () पशुभिर्वेराजो वा एष यज्ञो यदेकस्मा-न्नपञ्चाशो य एवं विद्वार्स एकस्मा-न्नपञ्चाशमासते विराजमेव गच्छन्त्यन्नादा भवन्त्यति-रात्रावभितों भवतोऽन्नाद्यस्य परिगृहीत्यै ॥ 27 (वर्ज्र – आत्मन् – प्रजया – द्वाविर््शतिश्च) (A7) TS 7.4.8.1 संवथ्सराय दीक्षिष्यमाणा एकाष्ट्रकायां दीक्षेरन्नेषा वै संवथ्सरस्य पत्नी यदेकाष्टकैतस्यां ँवा एष एता ए रात्रिं वसति साक्षादेव संवथ्सरमारभ्यं दीक्षन्त आर्तं वा एते संवथ्सरस्याभि दीक्षन्ते य एकाष्टकायां दीक्षन्ते उन्तनामानावृतू भवतो व्यस्तं वा एते संवथ्सरस्याऽभि दीक्षन्ते य एकाष्टकायां दीक्षन्तेऽन्तनामानावृतू भवतः फल्गुनी पूर्णमासे दीक्षेरन् मुखं वा एतथ् - [] 28

न्य प्रस्तात् पौर्णमास्य दीक्षेरन् तेषामेकाष्टकायां क्रयः सं पद्यते

TS 7.4.8.3

पूर्वपक्षे सुत्या सं पद्यते पूर्वपक्षं मासा अभि सं पद्यन्ते ते पूर्वपक्ष उत् तिष्ठन्ति तानुत्तिष्ठत ओषधयो वनस्पतयोऽनूत् तिष्ठन्ति तान् । जल्याणी कीर्तिरनूत् तिष्ठत्यराथ् सुरिमे यजमाना इति तदनु सर्वे

राद्ध्नुवन्ति ॥ 30

(एत - च्छंबट्कुर्वन्ति तेषां - चतुस्त्रिङ्शच्च) (A8)

तेनैकाष्टकां न छम्बट् कुर्वन्ति तेषां – [ ] 29

TS 7.4.9.1

सुवर्गं वा एते लोकं यन्ति ये सत्रमुपयन्त्यभीन्धत एव । । । दीक्षाभिरात्मान अपयन्त उपसद्धि – द्विभ्यां लोमाव द्यन्ति द्वाभ्यां त्वचं द्वाभ्यामसृद् द्वाभ्यां मा एसं द्वाभ्यामस्थि द्वाभ्यां मज्जानमात्मदक्षिणं वै सत्रमात्मानमेव दक्षिणां नीत्वा सुवर्गं ँलोकं ँयन्ति शिखामनु प्र वपन्त ऋद्ध्या अथो रघीया*्*सः सुवर्गं लोकमयामेति () ॥ 31 (सूवर्गं - पंञ्चाशत्) (८९) TS 7.4.10.1 ब्रह्मवादिनो वदन्त्यतिरात्रः परमो यज्ञक्रतूनां कस्मात् तं प्रथममुप यन्तीत्येतद्वा अग्निष्टोमं प्रथममुपं यन्त्यथोक्थ्यमथं षोडिशान-मथातिरात्र-मनुपूर्वमेवैतद्-यज्ञक्रतूनुपेत्य तानालभ्य परिगृह्य सोममेवैतत् पिबन्त आसते ज्योतिष्टोमं प्रथममुप यन्ति ज्योतिष्टोमो वै स्तोमानां मुखं मुखत एव स्तोमान् प्र युञ्जते ते - [ ] 32 TS 7.4.10.2 स अस्तुता विराजमिभ सं पद्यन्ते हे चर्चावति रिच्येते एकया गौरतिरिक्त एकयाऽऽयुंरूनः सुवर्गो वै लोको ज्योतिरूर्ग्-विराट्-थ्सुवर्गमेव तेन लोकं यन्ति रथन्तरं दिवा भवति रथन्तरं

नक्तमित्याहु – र्ब्रह्मवादिनः केन तदजामीति सौभरं तृतीयसवने । । । । । ब्रह्मसामं बृहत् तन्मद्ध्यतो दधित विधृत्यै तेनाजामि ॥ 33 । (त – एकान्नपञ्चाशच्च) (A10)

TS 7.4.11.1

ज्योतिष्टोमं प्रथममुप यन्त्यस्मिन्नेव तेन लोके प्रति तिष्ठन्ति गोष्टोमं द्वितीयमुप यन्त्यन्तिरक्ष एव तेन प्रति तिष्ठन्त्यायुष्टोमं तृतीयमुप यन्त्यमुष्मिन्नेव तेन लोके प्रति तिष्ठन्तीयं वाव ज्योतिरन्तिरक्षं गौरसावायु – यद्देतान्थ् – स्तोमा – नुपयन्त्येष्वेव तल्लोकेषु सन्निणः प्रति तिष्ठन्तो यन्ति ते स अस्तुता विराज – [] 34

TS 7.4.11.2

-मभि संपद्यन्ते द्वे चर्चावति रिच्येते एकया गौरतिरिक्त
एकयाऽऽयुक्तनः सुवर्गो वै लोको ज्योतिरूर्ग्-विराडूर्ज-मेवाव
रुन्थते ते न क्षुधा ऽऽर्तिमार्च्छन्त्यक्षोधुका भवन्ति क्षुथ् संबाधा इव
हि स्त्रिणो ऽग्निष्टोमावभितः प्रधी तावुक्थ्या मद्ध्ये नभ्यं तत् तदेतत्
। एरियद्-देवचक्रं यदेतेन - [] 35

TS 7.4.11.3 षडहेन यन्ति देवचक्रमेव समारोहन्त्यरिष्ट्यै ते स्वस्ति समञ्जूवते षडहेन यन्ति षड्वा ऋतवं ऋतुष्वेव प्रति तिष्ठन्त्युभयती ज्योतिषा यन्त्युभयत एव सुवर्गे लोके प्रतितिष्ठन्तो यन्ति द्वौ षडहौ भवतस्तानि द्वादशाहानि सं पद्यन्ते द्वादशो वै पुरुषो द्वे सक्थ्यौ द्वौ बाहू आत्मा च शिरश्च चत्वार्यङ्गानि स्तनौ द्वादशौ – [ ] 36 TS 7.4.11.4 तत् पुरुषमनु पर्यावर्तन्ते त्रयः षडहा भवन्ति तान्यष्टादशाहानि सं पद्यन्ते नवान्यानि नवान्यानि नव वै पुरुषे प्राणास्तत् प्राणाननु पर्यावर्तन्ते चत्वारः षडहा भवन्ति तानि चतुर्वि एशतिरहानि सं पद्यन्ते चतुर्वि ्शतिरद्र्धमासाः सँवथ्सरस्तथ् सँवथ्सरमनु पर्यावर्तन्ते ऽप्रतिष्ठितः संवथ्सर इति खलु वा आंहुर्वर्.षीयान् प्रतिष्ठाया इत्येतावद्वै () संवर्धसरस्य ब्राह्मणं यावन्मासो मासिमास्येव प्रतितिष्ठन्तो यन्ति ॥ 37 (विराज – मेतेन – द्वादशा – वेतावद्वा – अष्टौ च) (A11)

मेषस्त्वा पचतैरवतु लोहितग्रीवः छागैः शल्मलिर्वृद्ध्या पर्णो ब्रह्मणा प्लक्षो मेधेन न्यग्रोधश्चमसैरुदुंबर ऊर्जा गायत्री छन्दोभिस्त्रिवृथ् स्तोमैरवन्तीः स्थावन्तीस्त्वाऽवन्तु प्रियं त्वा प्रियाणां वर्.षिष्ठमाप्यानां निधीनां त्वा निधिपति 🗸 हवामहे वसो मम ॥ 38 (मेषः – षट् त्रिङ्शत्) (A12) TS 7.4.13.1 ्रा । । । । । । । । व्याप्यः स्वाहा कूप्याभ्यः स्वाहा विकर्याभ्यः स्वाहा ऽवट्याभ्यः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ स्वाहा खन्याभ्यः स्वाहा हृद्याभ्यः स्वाहा ॥ । । ॥ सरस्याभ्यः स्वाहा वैशन्तीभ्यः स्वाहा पल्वल्याभ्यः स्वाहा ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ वर्ष्याभ्यः स्वाहा ऽवर्ष्याभ्यः स्वाहा हादुनीभ्यः स्वाहा पृष्वाभ्यः । ॥ । । । । । । । । । । स्वाहा स्यान्दमानाभ्यः स्वाहा स्थावराभ्यः स्वाहा नादेयीभ्यः स्वाहा सैन्धवीभ्यः स्वाहा समुद्रियाभ्यः स्वाहा सर्वाभ्यः स्वाहा ॥ 39 (कृप्याभ्य – श्रत्वारि*्*शत्) (A13)

TS 7.4.14.1 अद्भ्यः स्वाहा वहन्तीभ्यः स्वाहा परिवहन्तीभ्यः स्वाहा समन्तं ँवहन्तीभ्यः स्वाहा शीघ्रं वहन्तीभ्यः स्वाहा शीभं वहन्तीभ्यः स्वाहोग्रं वहन्तीभ्यः स्वाहा भीमं वहन्तीभ्यः स्वाहाऽम्भोभ्यः स्वाहा नभोभ्यः स्वाहा महोभ्यः स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 40 (अद्भ्य - एकान्नत्रिण्शत्) (A14) TS 7.4.15.1 यो अर्वन्तं जिघा ्सति तमभ्यमीति वरुणः ॥ परो मर्तः परः श्वा ॥ अहं च त्वं च वृत्रहन्थ्सं बभूव सनिभ्य आ। अरातीवा चिदद्रिवोऽनु नौ शूर मण्सतै भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ अभि क्रत्वेन्द्र भूरथ ज्मन्न ते विव्यङ्महिमान ए रजा एसि । स्वेना हि वृत्र ए शवसा जघन्थ न शत्रु रन्तं विविदद् () युधा ते ॥ **41** (विविदद् – द्वे च) (A15)

TS 7.4.16.1 नमो राज्ञे नमो वरुणाय नमोऽश्वाय नमः प्रजापतये नमोऽधिपतये ा । । ऽधिपतिरस्यधिपतिं मा कुर्वधिपतिरहं प्रजानां भूयासं मां धेहि मयि थेह्युपाकृताय स्वाहा ऽऽलब्धाय स्वाहा हुताय स्वाहा ॥ **42** (नम – एकान्न त्रिंश्शत्) (A16) TS 7.4.17.1 मयोभूर्वातो अभि वातूस्रा ऊर्जस्वतीरोषधीरा रिशन्तां। पीवस्वतीर्जीवधन्याः पिबन्त्ववसाय पद्धते रुद्र मृड ॥ याः सरूपा विरूपा एकरूपा यासामग्निरिष्ट्या नामानि वेद । या अङ्गिरसस्तपसेह चकुस्ताभ्यः पर्जन्य महि रार्म यच्छ ॥ या देवेषु तनुवमैरयन्त यासा एं सोमो विश्वा रूपाणि वेद । ता अस्मभ्यं पयसा पिन्वमानाः प्रजावतीरिन्द्र – [ ] 43 TS 7.4.17.2 गोष्ठे रिरीहि॥ प्रजापतिर्मह्यमेता रराणो विश्वैर्देवैः पितृभिः संविदानः । ा । शिवाः सतीरुप नो गोष्ठमाऽकस्तासां वयं प्रजया सङ् सदेम ॥

```
इह धृतिः स्वाहेह विधृतिः स्वाहेह रन्तिः स्वाहेह रमितिः स्वाहा
्रा । 2
महीमू षु सुत्रामाणं ।। 44
(इन्द्रा – ष्टात्रिङ्शच्च) (A17)
TS 7.4.18.1
कि स्विदासीत् पूर्वचित्तिः कि स्विदासीद्-बृहद्वयः ।
कि स्वदासीत् पिशंगिला कि स्वदासीत् पिलिप्पिला ॥
दौरासीत् पूर्वचित्तिरश्च आसीद् बृहद्वयः ।
रात्रिरासीत् पिशङ्गिला ऽविरासीत् पिलिप्पिला ॥
कः स्विदेकाकी चरति क उ स्विज्ञायते पुनः ।
ा ।
कि स्विद्धिमस्य भेषजं कि स्वदावपनं महत्॥
सूर्य एकाकी चरति – [ ] 45
TS 7.4.18.2
चन्द्रमा जायते पुनः ।
अग्निर्. हिमस्य भेषजं भूमिरावपनं महत्॥
```

```
सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः
```

```
पृच्छामि त्वा वृष्णो अश्वस्य रेतः पृच्छामि वाचः परमं व्योम ॥
वेदिमाहुः परमन्तं पृथिव्या यज्ञमाहु र्भुवनस्य नाभिं।
सोममाहुर्वृष्णो अश्वस्य रेतो ब्रह्मैव वाचः परमं व्योम ॥ 46
।
(सूर्य एकाकी चरति – षट्चत्वारिङ्शच्च) (A18)
TS 7.4.19.1
अंबे अंबाल्यंबिके न मा नयति कश्चन ।
ससस्त्यश्वकः ॥
सुभगे कांपीलवासिनि सुवर्गे लोके सं प्रोर्ण्वाथां।
आऽहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधं॥
तौ सह चतुरः पदः सं प्र सारयावहै ॥
वृषा वा ्रेतोधा रेतो दधातूथ् सक्थ्योर्गृदं धेह्यञ्जिमुदञ्जिमन्वज ।
यः स्त्रीणां जीवभोजनो य आसां – [] 47
TS 7.4.19.2
बिलधावनः ।
प्रियः स्त्रीणामपीच्यः ॥
य आसां कृष्णे लक्ष्मणि सर्दिगृदिं परावधीत् ॥
```

```
अंबे अंबाल्यंबिके न मा यभित कश्चन ।
ससस्त्यश्वकः॥
अद्र्ध्वा–मेनामुच्छ्रयताद्–वेणुभारं गिराविव ।
॥ ।
अथास्या मद्ध्यमेधता ्शीते वाते पुनन्निव ॥
अंबे अंबाल्यंबिके न मा यभित कश्चन ।
ससस्त्यश्वकः ॥
यद्धरिणी यवमत्ति न - [ ] 48
TS 7.4.19.3
पुष्टं पशु मन्यते ।
शूद्रा यदर्यजारा न पोषाय धनायति ॥
अंबे अंबाल्यंबिके न मां यभित कश्चन ।
ससस्त्यश्वकः ॥
इयं यका शंकुन्तिका ऽऽहलमिति सर्पति ।
आहतं गभे पसो नि जल्गुलीति धाणिका ॥
अंबे अंबाल्यंबिके न मा यभित कश्चन ।
```

```
ससस्त्यश्वकः ॥
माता च ते पिता च तेऽग्रं वृक्षस्य रोहतः ( )। 49
TS 7.4.19.4
प्र सुलामीति ते पिता गभे मुष्टिमंत एसयत् ॥
दधिक्राव्.ण्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।
सुरभि नो मुखा करत् प्रण आयू ्ंषि तारिषत् ॥
आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।
महेरणाय चक्षसे ॥
यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः।
उशतीरिव मातरः ॥
तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ()।
आपो जनयथा च नः ॥ 50
(आसा – मत्ति न – रोहतो – जिन्वथ – चत्वारि च) (A19)
TS 7.4.20.1
भूर्भुवः सुवर्वसंवस्त्वा ऽञ्जन्तु गायत्रेण छन्दसा रुद्रास्त्वा ऽञ्जन्तु
। । । । । । । । । त्रैष्ट्रभेन छन्दसा, ऽऽदित्यास्त्वाऽञ्जन्तु जागतेन छन्दसा यद्–वातो
```

```
अपो अगमदिन्द्रस्य तनुवं प्रियां।
एत स्तोतरेतेन पथा पुनरश्चमा वर्तयासि नः ॥
लाजी(3)ञ्छाची(3)न् यशो ममाँ(4)।
यव्यायै गव्याया एतद्-देवा अन्नमत्तैतदन्नमब्दि प्रजापते ॥
युञ्जन्ति ब्रद्ध्न ()-मरुषं चरन्तं परि तस्थुषः।
रोचन्ते रोचना दिवि॥
युञ्जन्त्यस्य काम्या हरी विपक्षसा रथे।
शोणा धृष्णू नृवाहसा ॥
केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपेशसे।
समुषद्भिरजायथाः ॥ 51
(ब्रध्नं – पञ्चविङ्शतिश्च) (A20)
TS 7.4.21.1
प्राणाय स्वाहा व्यानाय स्वाहा ऽपानाय स्वाहा स्नावभ्यः स्वाहा
संतानेभ्यः स्वाहा परिसंतानेभ्यः स्वाहा पर्वभ्यः स्वाहा
```

संधानेभ्यः स्वाहा रारीरेभ्यः स्वाहा यज्ञाय स्वाहा दक्षिणाभ्यः स्वाहा सुवर्गाय स्वाहा लोकाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 52 (प्राणाया – ष्टावि*्*शतिः) (A21) TS 7.4.22.1 सिताय स्वाहा ऽसिताय स्वाहा ऽभिहिताय स्वाहा ऽनभिहिताय स्वाहा युक्ताय स्वाहा ऽयुक्ताय स्वाहा सुयुक्ताय स्वाहो – द्युक्ताय स्वाहा विमुक्ताय स्वाहा प्रमुक्ताय स्वाहा वञ्चते स्वाहा परिवञ्चते स्वाहा सँवञ्चते स्वाहा उनुवञ्चते स्वाहोद् -वञ्चते स्वाहा यते स्वाहा धावते स्वाहा तिष्ठते स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा ॥ 53 (सिताया – ष्टात्रिण्ञत्) (A22)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams:
[बृहस्पिति: श्रद् – यथा वा – ऋक्षा वै – प्रजापितर्येनयेन – द्वे

वाव देवस्त्रे – आदित्या अकामयन्त सुवर्गं – वसिष्ठः –

संवथ्स्राय –सुर्वर्गं ये स्त्रं – ब्रह्मवादिनोऽतिरात्रो – ज्योतिष्टोमं

— मेषः – कूप्याभ्यो – ऽद्भ्यो – यो – नमो – मयोभूः –

कि⊌ स्विद – म्बे – भूः – प्राणाय – सिताय – द्वाविं्शितः)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 7th Kandam । ॥ (बृहस्पतिः – सर्वस्मै स्वाहा)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः

समाप्तः॥

7.4.1 Appendix 7.4.17.2 — महीमूष् | स्त्रामाणं | 2 महीमूष् मातरं स्त्रामाणं | स्त्रामाणं | स्त्रामाणं | स्त्रामाणं | स्त्रामाणं | स्त्रामाणं | पृथिवीं द्यामनेहसं स्त्रामाणं मदिति स्तुप्रणीतिं । देवीं नाव स्विरित्रामनागसमस्रवन्तीमा रुहेमा स्वस्तये ॥ (Appearing in T.S.1.5.11.5)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हिरः ओं

7.5 सप्तमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - सत्रविशेषाभिधानं

TS 7.5.1.1

गावो वा एतथ् सत्र-मासताशृङ्गाः सतीः शृङ्गाणि नो जायन्ता इति
कामेन तासां दशमासा निषण्णा आसन्नथ् शृङ्गाण्यजायन्त
ता उदितष्ठन्नराथ्समेत्यथ् यासां नाजायन्त ताः संवथ्सर-माप्त्वोदितष्ठ
- न्तराथ्समेति यासां चाजायन्त यासां च न ता उभयीरु-दितष्ठनत्रराथ्समेति गोसत्रं वै - [] 1

TS 7.5.1.2

संवध्सरो य एवं विद्वार्सः संवध्सर-मुपयन्त्यृद्ध्नुवन्त्येव तस्मात्
तूपरा वार्.षिकौ मासौ पर्त्वा चरित स्त्राभिजित्र इस्यै तस्माथ्
संवध्सरसदो यत् किं च गृहे क्रियते तदाप्त-मवरुद्ध-मभिजितं
कियते समुद्रं वा एते प्र प्लवन्ते ये संवध्सरमुपयन्ति यो वै
। । । । । । । । समुद्रस्य पारं न पश्यति न वै स तत् उदेति संवध्सरो - [] 2

TS 7.5.1.3

वै समुद्रस्तस्यैतत् पारं यदितिरात्रौ य एवं विद्वार्सः संवथ्सर-मुपयन्त्यनार्ता एवोद्रचं गच्छन्तीयं वै पूर्वोऽतिरात्रो ऽसावुत्तरो मनः पूर्वो वागुत्तरः प्राणः पूर्वोऽपान उत्तरः प्ररोधनं पूर्व उदयनमुत्तरो ज्योतिष्टोमो वैश्वानरो ऽतिरात्रो भवति ज्योतिरेव पुरस्ताद्दधते सुवर्गस्य लोकस्या-नुख्यात्यै चतुर्वि ए् इाः प्रायणीयो भवति चतुर्वि ए् इाति –

रद्र्धमासाः - [] 3

षष्टिश्च स्तोत्रीयास्तावतीः संवथ्सरस्य रात्रय उभे एव संवथ्सरस्य ा । । । । । रूपे आप्नुवन्ति ते स७स्थित्या अरिष्ट्या उत्तरैरहोभिश्चरन्ति षडहा भवन्ति षड् वा ऋतवः संवथ्सर ऋतुष्वेव संवथ्सरे प्रति तिष्ठन्ति गौश्चाऽऽ*युश्च मद्ध्यतः स्तोमौ भवतः सँवथ्सरस्यैव तन्मिथुनं . मद्ध्यतो -[ ] 4

TS 7.5.1.5 द्धिति प्रजननाय ज्योतिरिभतो भवति विमोचनमेव तच्छन्दा ७स्येव तद्-विमोकं यन्त्यथो उभयतोज्योतिषैव षडहेन सुवर्गं लोकं यन्ति ब्रह्मवादिनो वदन्त्यासते केन यन्तीति देवयानेन पथेति ब्र्याच्छन्दा ्सि वै देवयानः पन्था गायत्री त्रिष्टुब्-जगतीज्योतिर्वे गायत्री गौस्त्रिष्ट्रगायुर्जगती यदेते स्तोमा भवन्ति देवयानेनैव – [ ] 5 TS 7.5.1.6 तत् पथा यन्ति समान एसाम भवति देवलोको वै साम देवलोकादेव नयन्त्यन्याअन्या ऋचो भवन्ति मनुष्यलोको वा ऋचो मनुष्यलोकादेवान्यमन्यं देवलोकमभ्यारोहन्तो यन्त्यभिवर्तो ब्रह्मसामं भवति सुवर्गस्य लोकस्याभिवृत्या अभिजिद्-भवति सुवर्गस्य लोकस्याभिजित्यै विश्वजिद्-भवति विश्वस्य जित्यै मासिमासि वीर्यं ( ) दधति मासां प्रतिष्ठित्या उपरिष्टान्मासां पृष्टान्युपं यन्ति तस्मादुपरिष्टादोषधयः फलं गृह्णन्ति ॥ 6

(गोसत्रं वा – एति संवध्सरी – ऽर्द्धमासा – । मिथुनं मद्ध्यतो – देवयानेनैव – वीर्यं – त्रयोदश च) (A1) TS 7.5.2.1 गावो वा एतथ् सत्रमासताशृङ्गाः सतीः शृङ्गाणि सिषासन्तीस्तासां । ॥ । दश मासा निषण्णा आसन्नथ शृङ्गाण्यजायन्त ता अबुवन्नराथ्स्मोत् निष्ठामाव तं काममरुथ्स्मिह येन कामेन न्यषदामेति तासामु त्वा अबुवन्नद्र्धावा यावतीर्वाऽऽसामहा एवेमौद्वादशौ मासौ संवथ्सर संपाद्योत् तिष्ठामेति तासां – [] 7 **TS 7.5.2.2** द्वादशे मासि शृङ्गाणि प्रावर्तन्त श्रद्धया वाऽश्रद्धया वा ता इमा यास्तूपरा उभय्यो वाव ता आद्र्ध्नुवन्. याश्च शृङ्गाण्यसन्वन्. याश्चोर्जमवारुन्धतद्ध्नीति दशसु मासूतिष्ठनृद्ध्नोति द्वादशसु य एवं वैद पदेन खलु वा एते यन्ति विन्दति खलु वै पदेन यन् तद्वा एतदृद्धमयनं तस्मा () देतद्-गोसनि ॥ 8 (तिष्ठामेति तासां – तस्माद् – द्वे च) (A2)

TS 7.5.3.1

प्रथमे मासि पृष्ठान्युपं यन्ति मद्ध्यम उपं यन्त्युत्तम उपं यन्ति

तदाहुर्यां वै त्रिरेकस्याह उपसीदन्ति दहं वै साऽपराभ्यां

तदाहुर्यां वै त्रिरेकस्याह उपसीदन्ति दहं वै साऽपराभ्यां

तदाहुर्यां दुहेऽथ कुतः सा धोक्ष्यते यां द्वादश कृत्व उपसीदन्तीति

संवध्सर् संपाद्योत्तमे मासि सकृत् पृष्ठान्युपेयुस्तद् –यजमाना

यज्ञं पशूनव रुन्थते समुद्रं वा – [ ] 9

TS 7.5.3.2

एतेनवारमपारं प्र प्लवन्ते ये संवध्सरमुपयन्ति यद् बृहद्-रथन्तरे

अन्वर्जेयुर्यथा मद्ध्ये समुद्रस्य प्लवमन्वर्जेयुस्तादृक् तदनुथ्सर्गं
बृहद्-रथन्तराभ्यामित्वा प्रतिष्ठां गच्छन्ति सर्वभ्यो वै कामेभ्यः

सन्धिर्दृहे तद्-यजमानाः सर्वान् कामानव रुन्धते ॥ 10

(समुद्रं वै - चतुस्त्रिप्शच्य) (A3)

TS 7.5.4.1

छन्दा एसि प्रत्यवरोहन्त्या – ग्रयणं ग्रहा बृहत् पृष्ठानि त्रयस्त्रि प्राच्यवरोहन्त्या – रतस्मा – ज्ज्याया एसं कनीयान् प्रत्यवरोहति वैश्वकर्मणो गृह्यते विश्वान्ये व तेन् कर्मणि यजमाना अव रुन्धत आदित्यो – [ ] 11

TS 7.5.4.2

गृह्यत इयं वा अदितिरस्यामेव प्रति तिष्ठन्त्यन्योऽन्यो गृह्येते

मिथुनत्वाय प्रजात्या अवान्तरं वै दशाग्त्रेण प्रजापितः प्रजा असृजत

यद्-दशाग्त्रो भवति प्रजा एव तद्-यजमानाः सृजन्त एता ् ह वा

उदङ्कः शौल्बायनः स्त्रस्यर्द्धिमुवाच यद्-दशाग्त्रोयद्-दशाग्त्रो

भवति स्त्रस्यद्ध्या अथो यदेव पूर्वेष्वहस्सु विलोम क्रियते

तस्यैवै () – षा शान्तिः ॥ 12

(आदित्य – स्तस्यैव – द्वे च) (४४)

TS 7.5.5.1

यदि सोमौ सं्सुतौ स्यातां महति रात्रियै प्रातरनुवाक-मुपाकुर्यात् पूर्वो वाचं पूर्वो देवताः पूर्वः छन्दा ्सि वृङ्के वृषण्वतीं प्रतिपदं कुर्यात् प्रातस्सवनादेवैषामिन्द्रं वृङ्के ऽथो खल्वाहुःसवनमुखे-

ा पङ्क्त्या अभिभूत्यै स्वाहा छन्दा एसि वै साँवेशां उपवेशाः

पङ्क्ते भरंवेशां [ ] 13

TS 7.5.5.2

छन्दा एसि वृङ्के सजनीय ् शस्यं विह्वय ् शस्यम् गस्त्यस्य कयाशुभीय ् शस्यमे तावद्वा अस्ति यावदेतद् — यावदेवास्ति तदेषां वृङ्के यदि प्रातस्सवने कलशो दीर्यत वैष्णावीषु शिपिविष्टवतीषु स्तुवीरन् यद्वै यज्ञस्या — तिरिच्यते विष्णुं तिच्छिपिविष्टमभ्यति रिच्यते तिष्ठिणुः शिपिविष्टोऽतिरिक्त एवातिरिकं दधात्यथो अतिरिक्तेनैवा — तिरिक्तमाप्त्वाऽव () रुन्धते यदि मद्ध्यन्दिने दीर्यत वषट्कारनिधन ् साम कुर्युविषट्कारो वै यज्ञस्य प्रतिष्ठा प्रतिष्ठा प्रतिष्ठामेवैनद् — गमयन्ति यदि तृतीयसवन एतदेव ॥ 14

(छन्दोभिरेवैषा – मवै – कान्नविङ्गृतिश्च) (A5)

TS 7.5.6.1 षडहैर्मासान्थ् संपाद्याहरुथ् सृजिन्ति षडहैर्.हि मासान्थ् संपञ्यन्त्य-्राच्छिमासैर्मासान्थ् संपाद्याहरुथ् सृजन्त्य-द्र्धमासैर्.हि मासान्थ् । । ॥ । । । संपञ्यन्त्यमावास्यया मासान्थ् संपाद्याहरुथ् सृजन्त्यमावास्यया हि मासान्थ् संपञ्यन्ति पौर्णमास्या मासान्थ् संपाद्याऽहरुथ् सृजन्ति पौर्णमास्या हि मासान्थ् संपञ्यन्ति यो वै पूर्ण आसिञ्चति परा स सिञ्चति यः पूर्णादुदचति – [ ] 15 TS 7.5.6.2 ्राणमस्मिन्थ्स दधाति यत् पौर्णमास्या मासान्थ् संपाद्याहरूथ् सृजन्ति सँवथ्सरायैव तत् प्राणं दधति तदनु सित्रणः प्राणन्ति यदहर्नोथ्-सृजेयुर्यथा दृतिरुपनद्धो विपतत्येव ए संवथ्सरो । । ॥ ॥ । । वि पतेदार्ति—मार्च्छेयुर्यत् पौर्णमास्या मासान्थ्—संपाद्याहरुथ् सृजन्ति सँवथ्सरायैव तदुदानं दधित तदनु सित्रण उ – [] 16 TS 7.5.6.3 दनन्ति नाऽऽ*र्तिमार्च्छन्ति पूर्णमासे वै देवाना एं सुतो यत् पौर्णमास्या ॥ । । । । । मासान्थ्–संपाद्याहरूथ् सृजन्ति देवानामेव तद्–यज्ञेन यज्ञं

प्रत्यवरोहिन्त वि वा एतद्-यज्ञं छिन्दिन्त यथ् षडहसंतत्र् प्रत्यवरोहिन्त वि वा एतद्-यज्ञं छिन्दिन्त यथ् षडहसंतत्र् प्राचायहरूथ् सृजिन्त प्राजापत्यं पशुमा लभन्ते प्रजापितः सर्वा देवता देवताभिरेव यज्ञण् सं तन्विन्त यन्ति वा एते । । । सवनाद्येऽह –[] 17

TS 7.5.6.4

-रुथ् सृजित्त तुरीयं खलु वा एतथ् सवनं यथ् सांनाय्यं यथ्

सांनाय्यं भवित तेनैव सवनान्न यन्ति समुपहूर्य भक्षयन्त्येतथ्

सोमपीथा होतर्.हि यथायतनं वा एतेषाण् सवनभाजो देवता गच्छिन्ति

येऽहरुथ् सृजन्त्यनुसवनं पुरोडाञ्चान् निर्वपन्ति यथायतनादेव

सवनभाजो देवता अव रुन्धते ऽष्टाकपालान् प्रातस्सवन

एकादशकपालान् माद्ध्यन्दिने सवने द्वादशकपालाः स्तृतीयसवने

छन्दाः स्येवाऽऽर स्त्वा () –ऽव रुन्धते वैश्वदेवं चुरुं तृतीयसवने

निर्वपन्ति वैश्वदेवं वै तृतीयसवनं तेनैव तृतीयसवनान्न यन्ति ॥ 18

(उदच – त्यु – होऽह – राप्त्वा – पञ्चदश च) (A6)

TS 7.5.7.1

उथ्सृज्यां(3)नोथ्सृज्या(3)मिति मीमा एसन्ते ब्रह्मवादिन – स्तद्वाहुरुथ् सृज्यमेवेत्य – मावास्यायां च पौर्णमास्यां चोथ् – सृज्यमित्याहुरेते हि यज्ञं वहत इति ते त्वाव नोथ्सृज्ये इत्याहुर्ये अवान्तरं यज्ञं भेजाते इति या प्रथमा व्यष्टका तस्यामुथ् – सृज्यमित्याहुरेष वै मासो विश्रार इति नाऽऽ*दिष्ट – [ ] 19

TS 7.5.7.2

-मुथ्सृजेयु-र्यदादिष्ट-मुथ्सृजेयुर्यादृशे पुनः पर्याप्लावे मद्ध्ये

षडहस्य संपद्येत षडहैर्मासान्थ् संपाद्य यथ् सप्तम- महस्तस्मिन्नुथ्

स्जेयु-स्तद्ग्नये वसुमते पुरोडाशमृष्टाकपालं निर्वपेयुरैन्द्रं दधीन्द्राय

मरुत्वते पुरोडाशमेकादशकपालं वैश्वदेवं द्वादशकपालम्ग्नेवै

वसुमतः प्रातस्सवनं यद्ग्नये वसुमते पुरोडाशमृष्टाकपालं निर्वपन्ति

देवतामेव तद्-भागिनीं कुर्वन्ति - [ ] 20

TS 7.5.7.3

सवनमष्टाभिरुप यन्ति यदैन्द्रं दिध भवतीन्द्रमेव तद्-भागधेयान्न । । । । । । । । । । । । च्यावयन्तीन्द्रस्य वै मुरुत्वतो माद्ध्यन्दिन् सवनं यदिन्द्राय मुरुत्वते पुरोडाशमेकादशकपालं निर्वपन्ति देवतामेव तद्-भागिनीं कुर्वन्ति सवनमेकादशभिरुप यन्ति विश्वेषां वै देवानामृभुमतां तृतीयसवनं यद्-वैश्वदेवं द्वादशकपालं निर्वपन्ति देवता एव तद्-भागिनीः कुर्वन्ति सवनं द्वादशि – [] 21 -रुप यन्ति प्राजापत्यं पशुमा लभन्ते यज्ञो वै प्रजापति-र्यज्ञस्या-ननुसर्गायाभिवर्त इतः षण्मासो ब्रह्मसामं भवति ब्रह्म वा अभिवर्ती ब्रह्मणैव तथ् सुवर्गं लोक-मिभवर्तयन्तो यन्ति प्रतिकूलमिव हीतः सुवर्गी लोक इन्द्र क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा। शिक्षा नो अस्मिन् पुरुहूत यामिन जीवा ज्योतिरशीमहीत्य ( )-मुत आयता ए षण्मासो ब्रह्मसामं भवत्ययं वै लोको ज्योतिः प्रजा ज्योतिरिममेव तल्लोकं पश्यन्तोऽभिवदन्त आ यन्ति ॥ 22 (नाऽऽदिष्टं – कुर्वन्ति – द्वादशभि – रिति– विङ्शतिश्च) (A7)

TS 7.5.8.1

देवानां वा अन्तं जग्मुषामिन्द्रियं वीर्य-मपाक्राम्त् तत्

कोशेनावारुम्धत् तत् क्रोशस्य क्रोशत्वं यत् क्रोशेन चात्वालस्यान्ते

स्तुवन्ति यज्ञस्यैवान्तं गत्वेन्द्रियं वीर्यमव रुम्धते स्त्रस्यद्ध्या

ऽऽहवनीयस्यान्ते स्तुवन्त्यग्नि-मेवोपद्-रष्टारं कृत्वर्द्धिमुप यन्ति

प्रजापतेर्.हदयेन हविर्द्धानेऽन्तः स्तुवन्ति प्रेमाणमेवास्य

गच्छन्ति श्लोकेन पुरस्ताथ् सदसः – [ ] 23

TS 7.5.8.2

स्तुवन्त्यनुं इलोकेन पश्चाद् -यज्ञस्यैवान्तं गृत्वा इलोकभाजो भवन्ति । नविभ-रद्ध्वर्युरुद्-गायित नव वै पुरुषे प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु द्धाति सर्वा ऐन्द्रियो भवन्ति प्राणेष्वेवेन्द्रियं दध-त्यप्रतिहताभिरुद्- गायित तस्मात् पुरुषः सर्वाण्यन्यानि शीर्.ष्णोऽङ्गानि प्रत्यचित शिर एव न पञ्चदश्र रथन्तरं भवतीन्द्रियमेवाव रुन्धते सप्तद्शं-[] 24

TS 7.5.8.3

पूजा असृजत सोऽकामयताऽऽ*सामहर् गुज्यं परीयामिति तासार् गुजा असृजत सोऽकामयताऽऽ*सामहर् गुज्यं परीयामिति तासार् गुजानेनैव गुज्यं पर्येत् तद्–गुजनस्य गुजनत्वं यद्–गुजनं भवति गुजानामेव तद्–यजमाना गुज्यं परि यन्ति पञ्चिविर्शं भवति गुजापते – [] 25

TS 7.5.8.4

-राप्त्यै पञ्चिभ-स्तिष्ठन्तः स्तुवन्ति देवलोकमेवाभि जयन्ति
पञ्चिभरासीना मनुष्यलोकमेवाभि जयन्ति दश् संपद्यन्ते दशाक्षरा
विराडन्नं विराड् विराजैवा-न्नाद्यमव रुन्धते पञ्चधा विनिषद्य स्तुवन्ति
पञ्च दिशो दिक्षवेव प्रतितिष्ठन्त्येकैक्याऽस्तुतया समायन्ति दिग्भ्य
एवान्नाद्यण् सं भरन्ति ताभि-रुद्गातोद्-गायित दिग्भ्य
एवान्नाद्यण्-[] 26

TS 7.5.8.5

प्लेङ्ख ए होता नाकस्यैव पृष्ठ ए रोहन्ति कूर्चावद्ध्वर्य - ब्रद्धनस्यैव विष्टपं गच्छन्त्येतावन्तो वै देवलोकास्तेष्वेव यथापूर्वं प्रति () तिष्ठन्त्यथो आक्रमणमेव तथ् सेतुं यजमानाः कुर्वते सुवर्गस्य लोकस्य समष्ट्यै ॥ 27 (सदसः–सप्तदशं–प्रजापते–गियति दिग्भ्य एवान्नाद्यं–प्रत्ये– कादश च) (A8) TS 7.5.9.1 अर्क्येण वै सहस्रशः प्रजापतिः प्रजा असृजत ताभ्य इलांदेनेरां ूँ तामवारुन्ध यदक्यं भवति प्रजा एव तद्–यजमानाः सृजन्त इलांदं भवति प्रजाभ्य एव सृष्टाभ्य इरां लूतामव रुन्धते तस्माद्या 🗸 समां सत्रण् समृद्धं क्षोधुकास्ताण् समां प्रजा इष ह्यासामूर्जमाददते याण् समां व्यृद्ध-मक्षोधुकास्ताण् ्॥ समां प्रजा — [ ] 28 TS 7.5.9.2 न ह्यासामिषमूर्जमाददत उत्क्रोदं कुर्वते यथा बन्धान्-मुमुचाना उत्क्रोदं कुर्वत एवमेव तद्-यजमाना देवबन्धान्-मुमुचाना उत्क्रोदं

कुर्वत इषमूर्जमात्मन् दधाना वाणः शततन्तुर्भवति शतायुः पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठन्त्याजिं धावन्त्यनभिजितस्या-भिजित्यै दुन्दुभीन्थ् समाघ्निन्त परमा वा एषा वाग्या दुन्दुभौ परमामेव - [ ] **29** TS 7.5.9.3 वाचमव रुन्धते भूमिदुन्दुभिमा घनन्ति यैवेमां वाक् प्रविष्टा तामेवाव रुन्धते ऽथो इमामेव जयन्ति सर्वा वाचो वदन्ति सर्वासां ्र वाचामवरुद्ध्या आर्द्रेचर्मन् व्यायच्छेते इन्द्रियस्या वरुद्ध्या आऽन्यः कोशति प्रान्यः शर्सति य आक्रोशति पुनात्येवैनान्थ्स यः प्रशर्सति प्रतेष्वेवान्नाद्यं दधात्यृषिकृतं च - [] 30 TS 7.5.9.4 वा एते देवकृतं च पूर्वैर्मासैखं रुन्धते यद्-भूतेच्छदा ए सामानि भवन्त्युभयस्यावरुद्ध्यै यन्ति वा एते मिथुनाद्ये साँवथ्सर-मुपयन्त्यन्तर्वेदि मिथुनौ सं भवतस्तेनैव मिथुनान्न यन्ति ॥ 31

(व्यृद्धमक्षोधुकास्तार् समां प्रजाः – परमामेव – च – । त्रि*्*शच्च) (A9) TS 7.5.10.1 चर्माव भिन्दन्ति पाप्मानमेवैषामव भिन्दन्ति माऽप राथ्सीर्माऽति ा । । । । । । । व्याथ्सीरित्याह संप्रत्येवैषां पाप्मानमव भिन्दन्त्युदकुम्भानधिनिधाय दास्यो मार्जालीयं परि नृत्यन्ति पदो निघ्नतीरिदंमधुं गायन्त्यो मधु वै देवानां परम-मन्नाद्यं परममेवा-न्नाद्यमव रुन्धते पदो नि घ्नन्ति महीयामेवैषु दधति ॥ 32 (चर्मै - कान्नपञ्चाशत्) (A10) TS 7.5.11.1 पृथिव्यै स्वाहा उन्तरिक्षाय स्वाहा दिवे स्वाहा संप्लोष्यते स्वाहा संप्लवमानाय स्वाहा संप्लुताय स्वाहा मेघायिष्यते स्वाहा मेघायते

स्तनयते स्वाहो -ग्रं स्तनयते स्वाहा वर्.षिष्यते स्वाहा वर्.षते स्वाहा ऽभिवर्.षते स्वाहा परिवर्.षते स्वाहा संवर्.षते - [] 33 TS 7.5.11.2 स्वाहा उनुवर्.षते स्वाहा शीकायिष्यते स्वाहा शीकायते स्वाहा शीकिताय स्वाहाप्रोषिष्यते स्वाहा पुष्णते स्वाहा परिपुष्णते स्वाहो-द्ग्रहीष्यते स्वाहों द्गृह्णते स्वाहो-द्गृहीताय स्वाहां विप्लोष्यते स्वाहा विप्लवमानाय स्वाहा विप्लुताय स्वाहा ऽऽतपस्यते स्वाहा ऽऽतपते स्वाहो-ग्रमातपते स्वाह -गर्भ्यः स्वाहा यजुर्भ्यः स्वाहा सामभ्यः स्वाहा ऽङ्गिरोभ्यः स्वाहा वेदेभ्यः स्वाहा गाथाभ्यः स्वाहा नाराञ्सीभ्यः स्वाहा रैभीभ्यः स्वाहा ( ) सर्वस्मै स्वाहा ॥ 34 (सँवर.षते – रैभीभ्यः स्वाहा – हे च) (A11) TS 7.5.12.1 मुखवते स्वाहाऽमुखाय स्वाहा नासिकवते स्वाहा उनासिकाय स्वाहा ऽक्षण्वते स्वाहाऽनिक्षकाय स्वाहा कर्णिने स्वाहा ऽकर्णकाय स्वाहा

TS 7.5.12.2

ऽमनसे स्वाहा रेतस्विने स्वाहा ऽरेतस्काय स्वाहा प्रजाभ्यः स्वाहा प्रजननाय स्वाहा लोमवते स्वाहा ऽलोमकाय स्वाहा त्वचे स्वाहा ज्वकाय स्वाहा चर्मण्वते स्वाहा ऽचर्मकाय स्वाहा लोहितवते स्वाहाऽलोहिताय स्वाहा माण्सन्वते स्वाहा ऽमाण्सकाय स्वाहा स्वाहाऽलोहिताय स्वाहा माण्सन्वते स्वाहा ऽमाण्सकाय स्वाहा स्वाहा ऽस्नावकाय स्वाहा स्थन्वते स्वाहाऽनस्थिकाय स्वाहा मज्जन्वते स्वाहा ऽमज्जकाय स्वाहा ऽङ्गिने स्वाहाऽनङ्गाय स्वाहा ऽऽत्मने स्वाहा ऽनात्मने स्वाहा () सर्वस्मै स्वाहा ॥ 36 (मनस्विने स्वाहा – ऽनात्मने स्वाहा – द्वे च) (А12)

TS 7.5.13.1

त्वा व्यानायं त्वा व्युष्ट्यै त्वा रय्यै त्वा राधंसे त्वा घोषाय त्वा पोषाय त्वा ऽऽराद्घोषायं त्वा प्रच्युत्यै त्वा ॥ 37 (कस्त्वा – ऽष्टात्रिण्शत्) (A13) TS 7.5.14.1 अग्नये गायत्राय त्रिवृते राथन्तराय वासन्ताया-ष्टाकपाल इन्द्राय त्रैष्ट्रभाय पञ्चदशाय बार्.हताय ग्रैष्मायैकादशकपालो विश्वेभ्यो देवेभ्यो जागतेभ्यः सप्तदशेभ्यो वैरूपेभ्यो वार्.षिकेभ्यो द्वादशकपालो मित्रावरुणाभ्या-मानुष्टुभाभ्या-मेकवि एशाभ्यां ्रवैराजाभ्यां शारदाभ्यां पयस्या बृहस्पतये पाङ्काय त्रिणवाय शाक्वराय हैमन्तिकाय चरुः संवित्र आतिच्छन्दसाय त्रयस्त्रिण्शाय रैवताय शैशिराय द्वादशकपालो ऽदित्यै विष्णुपल्यै चरुरग्नये वैश्वानराय द्वादशकपालो ऽनुमत्यै चरुः काय एककपालः ॥ 38 (अग्नयेऽदित्या अनुमत्यै – सप्तचत्वारिज्ञात्) (A14)

TS 7.5.15.1

यो वा अग्नाविग्नः प्रिह्नियते यश्च सोमो राजा तयोरेष आतिथ्यं यदग्नीषोमीयोऽथैष रुद्रो यश्चीयते यथ् संचितेऽग्नावेतानि

हवी ्ष न निर्वपेदेष एव रुद्रोऽशान्त उपोत्थाय प्रजां पशून्

यजमानस्याभि मन्येत यथ् संचितेऽग्नावेतानि हवी ्षि निर्वपति

भागधेयेनैवैन ् शमयति नास्य रुद्रोऽशान्त – [ ] 39

TS 7.5.15.2

उपोत्थाय प्रजां प्रजूनिभ मन्यते दश ह्वी ्षि भवन्ति नव वै पुरुषे प्राणा नाभिर्दश्मी प्राणानेव यजमाने दधात्यथो दशाक्षरा विराडः ग्राणा नाभिर्दश्मी प्राणानेव यजमाने दधात्यथो दशाक्षरा विराडः नियाङ् विराज्येवान्नाद्ये प्रति तिष्ठत्यृतुभिर्वा एष छन्दोभिः स्तोमैः पृष्ठैश्चेतव्य इत्याहुर्यदेतानि ह्वी ्षि निर्वपत्यृतुभिरेवैनं छन्दोभिः स्तोमैः पृष्ठैश्चिनुते दिशः सुषुवाणेना – [] 40

TS 7.5.15.3

-भिजित्या इत्याहुर्यदेतानि ह्वी ्षि निर्वपित दिशामभिजित्या एतया वा इन्द्रं देवा अयाजयन् तस्मादिन्द्रस्व एतया मनुं मनुष्यास्तस्मान्-मनुस्तवो यथेन्द्रो देवानां यथा मनुर्मनुष्याणामेवं भवति य एवं ँविद्वानेतयेष्ट्या यजते दिग्वतीः पुरोऽनुवाक्या भवन्ति सर्वासां दिशामभिजित्यै ॥ **41** (अशान्तः – सुषुवाणेनै – कचत्वारिङ्शच्च) (A15) TS 7.5.16.1 यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णामि तस्य ते द्यौर्महिमा नक्षत्राणि रूपमादित्यस्ते तेजस्तस्मै त्वा महिम्ने प्रजापतये स्वाहा ॥ 42 (यः प्राणतो द्यौरादित्यो – ऽष्टात्रिङ्शत्) (A16) TS 7.5.17.1 ॥ । । । । । । । । । । । । य आत्मदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिषं ँयस्य देवाः । यस्य छायाऽमृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णामि तस्य ते पृथिवी महिमौषधयो वनस्पतयो रूपमग्निस्ते तेजस्तस्मै त्वा महिम्ने प्रजापतये स्वाहा ॥ 43

" ' ' ' (य आत्मदाः पृथिव्यग्नि-रेकान्नचत्वारिङ्शत्) (A17) TS 7.5.18.1 आ ब्रह्मन् ब्राह्मणो ब्रह्मवर्चसी जायतामा उस्मिन् राष्ट्रे राजन्य इषव्यः शूरो महारथो जायतां दोग्धीधेनुर्वोढा उनड्वानाशुः सप्तिः पुरन्धिर्योषा जिष्णू रथेष्ठाः सभेयो युवा ऽऽस्य यजमानस्य वीरो जायतां निकामेनिकामे नः पर्जन्यो वर्.षतु फलिन्यो न ओषधयः पच्यन्तां ँयोगक्षेमोनः कल्पतां ॥ 44 (आ ब्रह्म - नेकचत्वारिण्शत्)(A18) TS 7.5.19.1 आऽक्रान् वाजी पृथिवीमग्निं "युजमकृत वाज्यर्वा ऽऽक्रान् वाज्यन्तरिक्षं ्रां वायुं युजमकृत वाज्यर्वा द्यां वाज्याऽक्र७स्त सूर्यं युजमकृत वाज्यर्वा उग्निस्ते वाजिन् युङ्ङनु त्वा ऽऽ रभे स्वस्ति मा सं पारय वायुस्ते वाजिन् युङ्ङनु त्वा ऽऽ रभे स्वस्ति मा सं – [] 45 TS 7.5.19.2

पारया ऽऽदित्यस्ते वाजिन् युङ्ङनु त्वा ऽऽ रभे स्वस्ति मा सं पारय । । । । प्राणधृगसि प्राणं मे दृण्ह व्यानधृगसि व्यानं मे दृण्हा

ऽपानधृगस्यपानं मे दृण्ह चक्षुरिस चक्षुर्मिय धेहि श्रोत्रमिस श्रोत्रं मिय धेह्यायुरस्यायुर्मिय धेहि ॥ 46 (वायुस्ते वाजिन् युङ्ङनु त्वा ऽऽ रभे स्वस्ति मा सं – त्रिचत्वारि*्*शच्च) (A19) TS 7.5.20.1 जिज्ञ बीजं वर्षा पर्जन्यः पक्ता सस्य ए सुपिप्पला ओषधयः सूपस्थाना द्यौः शिवमसौ तपन् यथापूर्वमहोरात्रे पञ्चदशिनो ा ऽद्र्धमासा–स्त्रिण्शिनो मासाः क्लृप्ता ऋतवः शान्तः ' सँवथ्सरः ॥ 47 (जिज्ञि बीज – मेकित्रिएशत्) (A20) TS 7.5.21.1 ण । । । । । आग्नेयोऽष्टाकपालः सौम्यश्चरुः सावित्रोऽष्टाकपालः पौष्णश्चरू रौद्रश्चरुरग्नये वैश्वानराय द्वादंशकपालो मृगाखरे यदि

नाऽऽ*गच्छे-दग्नये-ऽ्होमुचे-ऽष्टाकपालः सौर्यं पयो वायव्य । आज्यभागः ॥ 48

(आग्नेय – श्रुतुर्विङ्शतिः) (A21)

TS 7.5.22.1

द्विकपालः ॥ 49

(अग्नयेऽ्होमुचे - त्रिष्शत्) (A22)

TS 7.5.23.1

अग्नये समनमत् पृथिव्यै समनमद्याशिकाः पृथिव्या समनमदेवं निष्ठाः सननमदेवं निष्ठाः सनतयः सं नमन्तु वायवे समनमदन्तिरक्षाय समनमद्यथा निष्ठाः सनतयः सं नमन्तु वायवे समनमदन्तिरक्षाय समनमद्यथा निष्ठाः सूर्यो सूर्यो समनमद्देवं समनमद्दत्तिरक्षाय समनम्हथा निष्ठाः सूर्यो दिवा चन्द्रमसे

। । । । । । । । समनमन्नक्षत्रेभ्यः समनमद्यथा चन्द्रमा नक्षत्रैर्वरुणाय समनमदद्भ्यः समनमद्यथा – [ ] 50 TS 7.5.23.2 वरुणोऽद्धिः साम्ने समनमदृचे समनमद्यथा सामर्चा ब्रह्मणे समनमत् क्षत्राय समनमद्यथा ब्रह्म क्षत्रेण राज्ञे समनमद्-विशे समनमद्यथा राजा विशा रथायः समनमदश्वेभ्यः समनमद्यथा रथोऽश्वैः प्रजापतये समनमद्-भूतेभ्यः समनमद्या प्रजापतिर्भूतैः समनमदेवं मह्यं ( ) भद्राः संनतयः सं नमन्तु ॥ 51 (अद्भ्यः समनमद्यथा-मह्यं-चत्वारि च) (A23) TS 7.5.24.1 ये ते पन्थानः सवितः पूर्व्यासोऽरेणवो वितता अन्तरिक्षे । तेभिनों अद्य पथिभिः सुगेभी रक्षां च नो अधि च देव ब्रूहि॥ नमोऽग्नये पृथिविक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै यजमानाय देहि नमो वायवें उन्तरिक्षिक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै यजमानाय देहि नमः सूर्याय दिविक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै यजमानाय देहि ॥ 52

(ये ते – चतुश्चत्वारिङ्शत्) (A24) TS 7.5.25.1 यो वा अश्वस्य मेद्ध्यस्य शिरो वेद शीर्.षण्वान् मेद्ध्यो भवत्युषा वा अश्वस्य मेद्ध्यस्य शिरः सूर्यश्चक्षुर्वातः प्राणश्चन्द्रमाः श्रोत्रं दिशः पादा अवान्तरदिशाः पर्.शवोऽहोरात्रे निमेषोऽद्र्धमासाः पर्वाणि मासाः संधानान्यृतवोऽङ्गानि संवथ्सर आत्मा रञ्मयः केञा नक्षत्राणि रूपं तारका अस्थानि नभो मा ्सान्योषधयो लोमानि वनस्पतयो वाला अग्निर्मुखं ँवैश्वानरो व्यात्तर्ं – [ ] **53** TS 7.5.25.2 समुद्र उदरमन्तरिक्षं पायु-र्द्यावापृथिवी आण्डौ ग्रावा शेपः सोमो रेतो यज्जञ्जभ्यते तद्वि द्योतते यद्विधूनुते तथ् स्तनयति यन्मेहति तद्वर्.षति वागेवास्य वागहर्वा अश्वस्य जायमानस्य महिमा पुरस्ताज्जायते रात्रिरेनं महिमा पश्चादनु जायत एतौ वै महिमाना-वश्वमितः सं बभूवतुर्.हयो देवानवह () दर्वाऽसुरान् वाजी (व्यात्तं – मवहद् – द्वादंश च) (A25)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 25Anuvaakams:
(गावो - गावः सिषासन्तीः- प्रथमे मासि - समान्यो - यदि

सोमौ - षड्है - रूथ् सृज्या(3)न् - देवाना - मर्क्यण् - चर्माऽव

- पृथिव्यै - द्वते - कस्त्वा - ऽग्नये - यो वै - यः प्राण्तो
"

य आत्मदा - आ ब्रह्म - न्नाऽक्रान् - जिल्ला बीज
"

माग्नेयोऽष्टाकपालो - ऽग्नयेऽ्ह्होमुचेऽष्टाकपालो - ऽग्नयेसमनम्द्

- ये ते पन्थानो - यो वा अश्वस्यमेद्ध्यस्य शिरः
"

पञ्चिविङ्शितिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
(गावः – समान्यः – सवनमष्टाभि – र्वा एते देवकृतञ्चा –

ा

ऽभिजित्या इत्याहु –र्वरुणोऽद्धिः साम्ने – चतुष् पञ्चासत्)

First and Last Padam of fifth Prasnamof7thKandam :-। (गावः – समुद्रो बन्धुः)

Kaanda Korvai with starting Padams of all 5 Prasanams of Kandam 7 । प्रजनन् – साद्याः – प्रजवं – बृहस्पति – र्गावः – पञ्च

सप्तमकाण्डे पञ्चमः प्रवनः

Samhita Korvai with starting Padams of all Seven Kandams

। । । । । ।
इषे – वायव्यं – प्रजापति– र्युञ्जानाः – सावित्राणि –

। । । ।
प्राचीनवं्शो – प्रजननं् – सप्त

। ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति सप्तमं काण्डं ॥

॥ इति तैत्तिरीयसंहिता समाप्ता ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 7

Details of Alluvakalli, Fallchatt and Fadalli for Kalldalli			
	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	20	52	2635
Prasna 2	20	50	2330
Prasna 3	20	42	2123
Prasna 4	22	53	2621
Prasna 5	25	54	2631
Total	107	251	12340